

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Герої в особах

Підполковник
Ігор ГОРБАТИЙ:
«В АТО ми
всі були
без погонів...»

► СТОР. 6

Резонанс

«Російський
солдате,
кидай
рушницю,
іди додому»

► СТОР. 7

Медицина

На вістрі сучасних
ендокринологічних проблем

► СТОР. 14

№ 181 (6185)

СЕРЕДА, 30 ВЕРЕСНЯ 2015 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Відкривають логістичні центри

Бабин Яр:
пам'ятати,
щоб не допустити
нових трагедій

Учора в Національному історико-меморіальному заповіднику «Бабин Яр» Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк, члени уряду, народні депутати України, керівництво апарату Верховної Ради України, представники громадськості, національних товариств, дипломатичного корпусу та ієрархи церков взяли участь у жалобних заходах з нагоди 74-х роковин початку розстрілів та вшанували пам'ять жертв цієї трагедії. Тоді тільки за два осінні дні, 29 та 30 вересня, тут було розстріляно понад 34 тисячі чоловіків, жінок та дітей.

► СТОР. 2

Прапор
з-під Іловайська
як свідок «поваги»
Росії
до Статуту ООН

Міжнародні переговори на найвищому рівні відбуваються нині в Нью-Йорку, де триває ювілейна 70-та сесія Генеральної асамблеї ООН. Учора перед її учасниками виступив Президент України Петро Порошенко. Через різницю у часі деталі промови ми подамо в наступному номері. Натомість, як повідомляє наш власний кореспондент у США Олександр ТАУКАЧ, головні питання, над якими глава нашої держави пропонує задуматися членам Об'єднаних Націй, були відомі заздалегідь, а саме — це реформи Ради Безпеки, боротьба з тероризмом і створення міжнародного трибуналу з розслідування катастрофи малайзійського «Боїнга», а також проблеми глобального розвитку.

Втім, звичайно, найцікавіші й найважливіші переговори проходили не в сесійній залі Генасамблеї, а за зачиненими дверима у двосторонніх форматах. Не бракувало таких зустрічей і в Петра Порошенка. Одна з найважливіших — з Президентом США Бараком Обамою.

► СТОР. 11

На двох напрямках лінії розмежування в Луганській області триває робота зі створення логістичних центрів. У регіоні поспішають з їх відкриттям, оскільки центри допоможуть знизити соціальну напругу, яка ви-

Відновлена школа — перша ознака повернення до мирного життя.

Один з авторів проекту створення логістичного центру заступник голови Комітету з питань запобігання і протидії корупції народний депутат України Юрій Гарбуз спілкується з мешканцями селища Новотошківське Попаснянського району Луганської області.

никла саме через відсутність пунктів пропуску через лінію розмежування. Останній такий перехід, що існував на території шахти «Родіна», був закритий у червні поточного року. Розділили родини, з'явилося відчуження тих, хто живе на окупованій стороні. Важливий і політичний момент — на території «ЛНР» немає українських ЗМІ, українського контенту, а російська інформація подає події у перекрученому вигляді.

Крім того, за допомогою логістичних центрів частково вирішується проблема реалізації продукції місцевих виробників.

► СТОР. 5

події

Картопля в «мундирі» за НАТОвським рецептом

У Міноборони вкотре проводять реформу системи харчування військовослужбовців. І якщо ще недавно на солдатській кухні міняли годувальників, яких добирали на основі ауторсингу, то тепер перетворення зачеплять і норми харчування, і меню, і обслуговування, і поставальників.

► СТОР. 6

Довідки скасовуються

Чиновники самі отримуватимуть необхідну інформацію із відкритих реєстрів. Про це заявила перший заступник міністра юстиції України Наталія Севостьянова на засіданні колегії Мін'юсту, інформує Цензор. НЕТ.

«З 1 жовтня 2015 р. жоден державний орган не має права вимагати довідки, навіть електронні. Бо вони матимуть безплатний доступ до реєстру й зможуть самостійно одержати всю необхідну інформацію. Це стосується не тільки довідок, а й документів про народження, шлюб та інших», — повідомила Н. Севостьянова.

Необхідні інформація та відомості міститимуться у 19 відкритих реєстрах, у тому числі, в Єдиному державному реєстрі нормативно-правових актів, в Єдиному реєстрі нотаріусів України, Спадковому реєстрі, Єдиному реєстрі довіреностей, Державному реєстрі обтяжень рухомого майна, Єдиному реєстрі громадських формувань тощо.

Вл. інф.

КОРОТКО

■ У Києві вночі на Південному залізничному вокзалі чоловік кинув у жінку гранату РГД-5. Після надання медичної допомоги потерпілу не госпіталізували. Правоохоронці оперативно затримали зловмисника, розпочато кримінальне провадження, повідомляють у прес-службі ГУМВС України в м. Києві.

■ У Черкасах у рамках оптимізації вищих навчальних закладів припинила роботу філія Київського національного університету культури і мистецтв, інформує наш власкор Ліна ЛЕБЕДЕНКО.

■ Колишній начальник одного з управлінь Хмельницької ОДА, який за сумісництвом викладав у регіональних ВНЗ, разом із спільником незаконно заволоділи земельними ділянками державної власності загальною вартістю понад 14 млн. грн., передає наш власкор Ірина КОЗАК.

З початку року залізничники відремонтували майже 1155 кілометрів колії (Урядовий портал)

Бабин Яр: пам’ятати,
щоб не допустити
нових трагедій

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Бабин Яр — це місце однієї з найбільших світових трагедій, де євреїв убивали за те, що вони євреї. Де вбивали українців, ромів, поляків. Де нацисти своїми імперськими амбіціями просто знищували людську гідність і людське життя», — сказав А. Яценюк та наголосив, що спроби різного роду радикальних сил розпалити міжнаціональну ворожнечу в Україні приречені на поразку. «Ми шануємо і ми пам’ятаємо. І ми, як українська влада, ніколи не допустимо повторення таких трагедій і жорстко припиняти-

мемо будь-які спроби антисемітизму, расової ненависті, будь-які спроби знущання над правами і свободами людини і громадянина», — підкреслив глава уряду. Враховуючи, що на наступний рік припадають 75-ті роковини жакливої трагедії, прем’єр повідомив, що уряд разом із Президентом прийняли рішення щодо створення організаційного комітету з підготовки до вшанування пам’яті жертв трагедії Бабиного Яру на міжнародному рівні.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Виконуючий обов’язки керівника апарату Верховної Ради України Володимир Слишинський, керівник секретаріату Голови Верховної Ради України Олександр Сасенко, міністр охорони здоров’я України Олександр Квіташвілі (зліва направо).

Малому бізнесу
хочуть надати
перепочинок
від перевірок

Комітет з питань промислової політики та підприємництва ініціює встановлення нового тимчасового мораторію на проведення перевірок контролюючими органами.

Народними депутатами — членами комітету — зареєстровано законопроект № 3153 «Про особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», яким запропоновано встановити тимчасовий мораторій на проведення перевірок контролюючими органами. Законопроект розроблений Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Державною регуляторною службою України та ГП «Реанімаційний пакет реформ» спільно з депутатським корпусом.

Суть мораторію полягає в обмеженні на дев’ять місяців можливості проведення перевірок 40 з 51 органу державного нагляду (контролю). Водночас для окремих сфер, які не мають значного впливу на малий та середній бізнес або потребують постійного державного контролю, зроблено виняток. Буде збережено контроль у сфері авіаційної діяльності, енергетики, в т. ч. атомної, захисту прав споживачів, валютного та банківського контролю, захисту економічної конкуренції тощо.

На відміну від попереднього мораторію, законопроект передбачає створення прозорого механізму громадського

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Завідувач секретаріату Комітету з питань інформатизації та зв’язку Олександр Старинець (у центрі), заступник завідувача секретаріату Наталія Шумар (праворуч) та головний консультант комітету Сергій Поташев під час підготовки до засідання комітету, на якому, зокрема, мають розглянути проект закону «Про внесення зміни до статті 5 Закону України «Про радіочастотний ресурс України» № 2448а від 27.07.2015.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

контролю — єдиної публічної бази дозволів на проведення перевірок за зверненням фізичних осіб, що унеможливить вибірковий тиск на бізнес. Мораторій матиме тимчасовий характер і діятиме до 30 червня 2016 року.

За словами одного з авторів законопроекту, голови комітету Віктора Галасюка, запропонований у законопроекті мораторій повинен забезпечити «тимчасовий перепочинок» для малого й середнього бізнесу і дати час уряду для системного реформування контролюючих органів. «Існуюча регуляторна система потребує повного перезавантаження», — наголосив В. Галасюк.

Антикорупційний
комітет
створив
Раду громадських
експертиз

Комітет з питань запобігання і протидії корупції завершив проведення конкурсу до Ради громадських експертиз. Як повідомив його голова Сергій Соболев, документи подала сотня людей, до фіналу вийшли 29, а відібрали — 10.

«Ясні очі, блискавка освіти, готовність працювати на свою державу. Нехай із невеличкою платнею», — так охарактеризував Соболев обраних членів Ради громадських експертиз на своїй сто-

рінці у Facebook. Її завдання — залучати бізнес, громадські організації, аналітичні центри до аналізу на корупціогенність кожного законопроекту, що розглядатиметься парламентом.

Конкурс проводили так: спочатку комп’ютерне тестування знань, далі — аналіз незалежними психологами особистих якостей претендентів і співбесіди з фіналістами.

Фінансуватиме діяльність ради міжнародний фонд Джорджа Сороса «Відродження», тобто це нічого не коштуватиме платникам податків.

За повідомленнями власних кореспондентів та інформаційного управління Верховної Ради.

Граніт науки гризтимуть зі зброєю в руках

У школах планують посилити військово-патріотичне виховання

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Ще торік, на першому засіданні Верховної Ради восьмого скликання, Президент Петро Порошенко наголосив на необхідності загострити увагу на початковій військовій підготовці в шкільній програмі. А вже наприкінці минулого навчального року в ЗМІ розгорнулася полеміка, як саме удосконалити навчальний процес: відштовхуючись від радянського минулого, чи все ж орієнтуєшся, приміром, на досвід балтійських країн. Тоді ж народний депутат від Блоку Петра Порошенка Віталій Гудзенко зареєстрував свій проект змін до закону про освіту в частині військово-патріотичного виховання та початкової військової підготовки. У вересні документ внесено до порядку денного поточної сесії.

У пояснювальній записці до свого законопроекту парламентарій констатує: «Дієвий захист Батьківщини неможливий без патріотично налаштованих громадян, які мають відповідну військову підготовку». Нині школярі мають навчальний курс «Захист Вітчизни», але попри це, наголосує народний обранець, наша молодь не готова до участі у військових діях. Мовляв, у багатьох школах викладання предмета відбувається за залишковим принципом. А виправити ситуацію можна лише «за умов започаткування всеукраїнської системи військової підготовки українських юнаків та дівчат».

Для того, щоб втілити подібні зміни в життя, народний депутат пропонує доповнити закон про освіту статтею 21-1. У ній виз-

начатиметься, що військово-патріотичну роботу в системі освіти спрямовуватимуть на формування в учнівської та студентської молоді моральної готовності до захисту суверенітету, територіальної цілісності та національних інтересів української держави. «Початкова підготовка націлена на вивчення учнями основ військової справи, а також на здобуття ними первинних навичок захисних дій у надзвичайних ситуаціях та надання першої медичної допомоги», — йдеться в проекті закону. Здійснення такої підготовки автор законодавчої ініціативи пропонує покласти на військових організаторів у навчальних закладах, що забезпечують повну загальну середню освіту. Це мають бути люди з досвідом військової служби на офіцерських посадах. За

своїм статусом вони належатимуть до педагогічних працівників.

Предмет, про який йдеться, перейменували із допризовної підготовки на «Захист Вітчизни» ще 2005 року, каже головний спеціаліст департаменту загальної, середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти та науки Роман Гладковський. Це пов’язано передусім із тим, що він охоплює теми, пов’язані не лише з військовою справою, а й гуманітарні теми, питання цивільного захисту та медичної підготовки. До минулого року на цей предмет відводилася одна година на тиждень у всіх типах навчальних закладів, а в профільних — півтори дві години. Торік з огляду на реалії відповідно до наказу міністерства, датованого 29 травня, введено типові зміни в навчальні плани, згідно з якими цей час збільшено до обов’язкових півтори години для всіх навчальних закладів, окрім спеціалізованих із поглибленим вивченням іноземних мов. За словами чиновника, цей предмет забезпечений навчальною програмою і підручниками, відповідно до стандарту 2004 року.

У розмові з «Голосом України» Р. Гладковський визнає, що не в усіх школах однаково відповідально підходять до викладання «Захисту Вітчизни», однак необхідність самого предмета ні в кого не викликає сумнівів, бо військовий обов’язок ніхто не скасовував (хоч і багато говорили про це свого часу).

З огляду на останні події урядовці попрацювали над тим, щоб удосконалити навчальну програму цього предмета, стверджує чиновник. Передусім увагу звертали на практичність курсу. До удосконалення методичного наповнення долучилася група фахівців з міністерств освіти, внутрішніх справ, оборони, а також із Генштабу — всі вносили свої пропозиції, щоб уже з цього навчального року діти отримували поглиблені знання, каже Р. Гладковський. Проблеми, за його словами, нині є тільки із матеріальним та кадровим забезпеченням. Адже якщо в школі лише кілька класів слухають цей курс, то вчитель навряд чи має хоч би півставки. Та й зброї, як такої, школярі часто не бачать — лише навчальні засоби (школи не можуть дозволити собі організувати охорону, як це передбачено зако-

ном). Із такої ситуації кожна школа виходить у силу своїх можливостей, каже представник міністерства. Найкращий варіант — організація базових навчальних закладів на місцях. А от у селах, де школи малокомплектні, з цим предметом виникають проблеми.

У Міністерстві освіти запропонований Віталієм Гудзенком документ був на погодженні. Ознайомлені із ним і в департаменті загальної, середньої та дошкільної освіти. За словами Р. Гладков-

ського, урядовці, в принципі, не проти запровадження додаткової ставки для вчителів із військової підготовки, але у застережній частині звернули увагу: це потребує додаткових витрат, а видатки на освіту, загалом, і на навчальні заклади, зокрема, мають тенденцію до скорочення... До того ж викладачів з предмета «Захист Вітчизни» нині готують лише в єдиному на всю країну виші — у Миколаївському національному університеті.

Надія СМІЯН.

СПОГАДИ

Не пощастило з учителем

Дарина, вчорашня випускниця однієї зі столичних шкіл:

— У нас військово-патріотичне виховання почалося, фактично, з 9-го класу. Це був предмет основи безпеки життєдіяльності. А вже у випускному для хлопців став «Захист Вітчизни», а для дівчат «Медицина». Мабуть, нам не пощастило із вчителем — більшість тем ми опрацьовували самі, а потім писали тести. Але підручник був дуже цікавий, ми з подружками із задоволенням його гортали і ділилися враженнями. Завдяки цьому дізналися багато корисної інформації. А от у хлопців було справді захоплююче — вони на час розбирали і збирали автомати і пістолети. Одного разу ми були в них на уроці, бо наша вчителька не прийшла, і нам дали розібрати магазин. Звісно ж, не на час. А ще наші однокласники стріляли — в нашій школі був тир. Цей предмет у них викладав майор у відставці. Іноді цей вчитель замінював фізкультурників.

2 Не в усіх школах однаково відповідально підходять до викладання «Захисту Вітчизни», однак необхідність предмета ні в кого не викликає сумнівів

З угорцями розвиватимемо інфраструктуру і реконструюватимемо очисні споруди

МІЖПАРЛАМЕНТСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Уперше українські та угорські парламентарії разом із Закарпатською обласною державною адміністрацією та Закарпатською обласною радою обговорили в Ужгороді спільні проблеми (на знімку). У зустрічі взяли участь народні депутати Валерій Лунченко, співголова групи з міжпарламентських зв'язків з Угорщиною, Василь Брензович, Денис Дзензерський, Євген Дейдей.

Як повідомив Денис Дзензерський, сторони обмінялися думками стосовно стану українсько-угорського транскордонного співробітництва в рамках Карпатського Єврорегіону в перспективі (2014—2020 роки), активізації регіонального співробітництва з країнами Вишеградської четвірки, інвестиційного клімату тощо.

«Обговорюємо з угорськими партнерами перспективи та можливості співпраці в рамках Стратегії ЄС для Дунайського регіону. Це насамперед реконструкція водоканалів, очисних споруд міст Ужгород, Берегове,

Мукачеве та Хуст та залучення коштів ЄС для локалізації проблем, пов'язаних із діяльністю Солотвинського солерудника. Серед гуманітарних проєктів, започаткованих цьогоріч, — запровадження в ЗОШ №2 Ужгорода вивчення угорської мови як другої іноземної», — зазначив

голова обласної ради Володимир Чубірко.

«Ми бачимо Україну незалежною і суверенною країною. Ми підтримуємо вас у складний час. Передусім акцентуватимемо увагу на розвитку інфраструктури прикордонних територій. Також робитимемо все можливе,

щоб дію малого прикордонного руху збільшити з 50 кілометрів. І, звісно, хочемо скасувати візи для українців», — зазначив голова групи друзів угорського парламенту Дзьозо Віннаї.

Фото надано прес-службою народного депутата Д. Дзензерського.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про присудження Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2014 рік

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок» присудити Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2014 рік:

за роботу «Математичне моделювання пружної та термопружної взаємодії тіл з поверхневими і міжфазними неоднорідностями»:

Слободяну Богдану Степановичу - кандидату фізико-математичних наук, старшому науковому співробітнику Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України;

Маланчук Наталії Іванівні - кандидату фізико-математичних наук, старшому науковому співробітнику Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України;

Чумаку Костянтину Андрійовичу - кандидату фізико-математичних наук, старшому науковому співробітнику Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України;

Середницькій Христині Ігорівні - провідному математику Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України;

за роботу «Ігрові моделі, методи та засоби забезпечення функціонування складних обчислювальних мереж за умов конфлікту та невизначеності»:

Ігнатенку Олексію Петровичу - кандидату фізико-математичних наук, старшому науковому співробітнику Інституту програмних систем НАН України;

Жеребу Костянтину Анатолійовичу - кандидату фізико-математичних наук, старшому науковому співробітнику Інституту програмних систем НАН України;

за роботу «Електронні кореляції, релятивістські й ангармонічні ефекти та їх прояв у електричних, магнітних і механічних властивостях сплавів перехідних металів»:

Кукустї Денису Олександровичу - кандидату фізико-математичних наук, науковому співробітнику Інституту металознавства ім. Г.В. Курдюмова НАН України;

Мельник Ірині Миколаївні - кандидату фізико-математичних наук, науковому співробітнику Інституту металознавства ім. Г.В. Курдюмова НАН України;

Харченко Валентині Сергіївні - кандидату фізико-математичних наук, науковому співробітнику Інституту металознавства ім. Г.В. Курдюмова НАН України;

за роботу «Фундаментальні процеси кристалізації та структурно-фазовий стан нових морфологічних форм тугоплавких оксидних наноматеріалів»:

Ермолаєвій Юлії Володимирівні - кандидату технічних наук, науко-

вому співробітнику науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України;

Дорошенку Андрію Григоровичу - кандидату технічних наук, молодшому науковому співробітнику науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України;

Кулику Костянтину Миколайовичу - кандидату фізико-математичних наук, молодшому науковому співробітнику науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України;

за роботу «Генерація випромінювання та електрон-позитронних пар в сильному магнітному полі»:

Новаку Олександр Петровичу - кандидату фізико-математичних наук, в.о. старшого наукового співробітника Інституту прикладної фізики НАН України;

за роботу «Ензими отрути Echinomultisquamatis як інструменти дослідження, корекції та діагностики стану системи гемостазу»:

Корольовій Дар'ї Сергіївні - кандидату біологічних наук, науковому співробітнику Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України;

Чернишенку Володимирі Олександровичу - кандидату біологічних наук, молодшому науковому співробітнику Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України;

за роботу «Методи вивчення соціальної нерівності»:

Домаранській Анні Олександрівні - провідному соціологу Інституту соціології НАН України;

за роботу «Міфологізм у прозі Івана Франка (імагологічний аспект)»:

Дронь Катерині Іванівні - кандидату філологічних наук, молодшому науковому співробітнику Державної установи «Інститут Івана Франка НАН України»;

за роботу «Біотехнологія очищення стічних вод з одночасним отриманням водню»:

Жуковій Вероніці Сергіївні - кандидату технічних наук, асистенту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»;

Щурській Катерині Олександрівні - асистенту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»;

за роботу «Інтелектуальна система управління промисловим виробництвом з використанням методів теорії статистичних рішень та прогнозування»:

Щербатюку Вадиму Леонідовичу - кандидату технічних наук, старшому викладачу Національного університету біоресурсів і природокористування України;

Штепі Володимирі Миколайовичу - кандидату технічних наук, старшому викладачу Національного університету біоресурсів і природокористування України;

Заєць Наталії Анатоліївні - кандидату технічних наук, доценту Національного університету біоресурсів і природокористування України;

Власенко Лідії Олександрівні - кандидату технічних наук, доценту Національного університету біоресурсів і природокористування України;

за роботу «Когерентні та нелінійні процеси при взаємодії заряджених та нейтральних часток з упорядкованими середовищами»:

Висоцькому Михайлу Володимировичу - кандидату фізико-математичних наук, асистенту Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

за роботу «Меронімічні відношення в різноструктурних мовах»:

Материнській Олені Валеріївні - доктору філологічних наук, професору Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка;

за роботу «Нові структури сполук у системах R2X3- Cu2X (R-P3M, X-S, Se, Te)»:

Шемет Василю Ярославівні - кандидату хімічних наук, доценту Луцького національного технічного університету;

за роботу «Особливості центральної нейротрансмісії за умов довготривалого стресу»:

Турицькій Тетяні Григорівні - кандидату біологічних наук, доценту Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара;

Сидоренку Ганні Григорівні - кандидату біологічних наук, доценту Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка Всеволода Лазаряна;

за роботу «Перетворювачі на основі мікро- і наноструктур кремнію для сенсорних пристроїв та вимірювальних систем»:

Нічкулу Степану Ігоровичу - кандидату технічних наук, науковому співробітнику Національного університету «Львівська політехніка»;

Когуту Юрію Романовичу - кандидату технічних наук, науковому співробітнику Національного університету «Львівська політехніка»;

Вуйцику Андрію Михайловичу - молодшому науковому співробітнику Національного університету «Львівська політехніка»;

Корецькому Роману Миколайовичу - молодшому науковому співробітнику Національного університету «Львівська політехніка»;

за роботу «Розробка фундаментальних основ теорії синтезу та засобів практичної реалізації надширокосмужкових радіометричних пристроїв та систем радіотеплолокації, дистанційного зондування та радіоастрономії»:

Павлікову Володимирі Володимировичу - доктору технічних наук, доценту Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»;

за роботу «Збереження і використання генетичних ресурсів сільськогосподарських тварин за застосування молекулярно-генетичних та біотехнологічних засобів»:

Щербак Оксані Василівні - кандидату сільськогосподарських наук, завідувачу лабораторії Інституту розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця НААН України;

Сидоренку Олені Василівні - кандидату сільськогосподарських наук, завідувачу сектору Інституту

розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця НААН України;

Джус Павліні Петрівні - кандидату біологічних наук, завідувачу лабораторії Інституту розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця НААН України;

за роботу «Експериментальне і теоретичне обґрунтування розробки молекулярно-генетичних методів в системі діагностики та профілактики вірусних хвороб птиці на моделі вірусної хвороби Марека та ньюкаслської хвороби»:

Геріловичу Антону Павловичу - доктору ветеринарних наук, старшому науковому співробітнику, заступнику директора з наукової роботи Національного наукового центру «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»;

Солодянкінку Олексію Сергійовичу - кандидату біологічних наук, провідному науковому співробітнику Національного наукового центру «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»;

Болотіну Віталію Ігоровичу - кандидату ветеринарних наук, завідувачу лабораторії Національного наукового центру «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»;

Кошелеву Василю Вікторовичу - аспіранту Національного наукового центру «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»;

за роботу «М.М. Вольф та його науково-організаційна модель ведення сільськогосподарської дослідної справи в Україні у 20-х рр. XX ст.»:

Грищенко Тетяні Рубілівні - кандидату історичних наук, докторанту Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН України;

за роботу «Розслідування злочинів міжнародного характеру»:

Чорноус Юлії Миколаївні - доктору юридичних наук, доценту, професору кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ.

2. Апарату Верховної Ради України забезпечити:

виготовлення дипломів та нагрудних знаків лауреатам Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2014 рік та виплату лауреатам грошової частини Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок;

оформлення і вручення дипломів та нагрудних знаків лауреатам Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2014 рік та виплату лауреатам грошової частини Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок;

3. Вручення дипломів, нагрудних знаків та відповідної грошової частини лауреатам Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2014 рік провести до 1 жовтня 2015 року.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.
м. Київ, 15 вересня 2015 року.
№690-VIII.

Гасла кандидатів не стосуються проблем на місцях

Гасла партій під час цього-річної виборчої кампанії орієнтовані на загальнонаціональну тематику і не мають стосунку до питань місцевої влади. Про це під час прес-конференції заявив генеральний директор Комітету виборців України Олексій Кошель.

Зокрема, він звернув увагу на те, що партії «Опозиційний блок», ВО «Батьківщина» і «Відродження» використовують у передвиборній кампанії гасла про зниження комунальних тарифів, «Блок Петра Порошенка» — захист України та проведення реформ, ВО «Свобода» та «Опозиційний блок» — питання війни і миру, «УКРОП» і ВО «Батьківщина» — про впровадження контрактної армії, хоча жодна з цих тем не належить до компетенції місцевих органів влади.

За його словами, виборча кампанія-2015 залишається, як і в попередні роки, беззмістовною, тому що дуже часто місцеві кандидати йдуть на вибори з нейтральними гаслами, а в деяких випадках взагалі без них. На жаль, вони не пропонують стратегій, програм і механізмів розв'язання місцевих проблем.

Також у КВУ відзначили неповагу до чинного законодавства потенційних кандидатів. «Проблема незаконної агітації відзначається у переважній більшості випадків у всіх регіонах України. Це відбувається тому, що закон передбачає лише адміністративну відповідальність за таке порушення», — зазначив Олексій Кошель.

Крім того, КВУ підрахував, які політичні сили витрачають найбільше коштів на виборчі кампанії. За словами Олексія Кошеля, фактично немає партій, які б однаково активно працювали у всіх регіонах України. У Запорізькій, Одеській, Херсонській, Миколаївській областях найбільш активними і дорогими є кампанії партій «Опозиційний блок» і «Наш край». У Донецькій, Луганській, Дніпропетровській і Харківській областях — «Відродження» та «Наш край». «Загалом наші експерти відзначають, що ці три політичні сили на сході витратили за звітний період удвічі більше, ніж інші суб'єкти виборчого процесу», — підкреслив гендиректор КВУ.

У західних регіонах, зазначив він, лідерами за видатками стали партії «Солідарність» і ВО «Свобода». У центрі та на півночі — «Солідарність» та «УКРОП». Скільки коштів витратили на виборчу кампанію політичні сили, Олексій Кошель не назвав.

Водночас керівник юридичного відділу Комітету виборців Святослав Пікуль повідомив, що десять виборчих комісій на Донбасі укомплектовано мінімальним складом. Це загрожує зривом волевиявлення. Адже якщо член ТВК відмовиться виходити на роботу в переддень перегонів, то вони на цьому окрузі можуть не відбутися.

Сергій МЕЛЬНИК.

Керівництво області очолило списки

На Черкащині відбулося кілька конференцій із висунення кандидатів у депутати на місцевих виборах.

Обласна організація партії «Відродження» затвердила 84 кандидати до обласної ради та 42 — до міської. Першим номером в обласний законодавчий орган йде народний депутат Антон Яценко. Голова облдержадміністрації Юрій Ткаченко очолив список партії «Блок Петра Порошенка «Солідарність», а голова облради Валентина Ткаченко — Всеукраїнського об'єднання «Черкащани».

Ліна ЛЕБЕДЕНКО.
Черкаська область.

Укрзалізниця призначила на жовтень сім додаткових поїздів. Серед них і потяг Київ—Ужгород, який зі столиці вирушатиме 2, 9, 16 жовтня, а з Ужгорода — 4, 11, 18, *інформує наш власкор Василь Нитка*

Верховенство права замість законності

КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА

Член Конституційної комісії, завідувач кафедри господарського права й процесу Національного університету «Одеська юридична академія» Олег Підцерковний розповів нашому кореспонденту Кирилу Воронкову про затверджені Конституційною комісією й спрямовані у Венеціанську комісію зміни до Основного Закону щодо правосуддя.

Комісія затвердила робочий варіант тексту. Сказати, що всі її члени повністю й за всіма пунктами зійшлися в єдиній думці, не можна. Щодо окремих позицій велися палкі суперечки. Як вчений з-поміж усього, що було зроблено, Олег Підцерковний особливо відзначив те, що з Конституції пропонується виключити принцип законності й замінити його принципом верховенства права як основи судочинства. Бо законність передбачає дотримання сухої букви, форми закону іноді навіть успереч здоровому глузду й принципам справедливості. З погляду перспективи розвитку правової системи це дуже важливо, хоча зараз, можливо, багато хто не усвідомлює цього.

Правда, поки що в нас далеко не всі судді готові перейти від принципу законності до принципу верховенства права. Вони чекають, доки парламентарії їм усе чітко, у деталях розпишуть, а якщо ні — вони не готові ухвалювати рішення. Але ж абсолютно все прописати в законах не можна.

Принцип верховенства права передбачає, що суддя певною мірою стає творцем права. Він дивиться, які є звичаї, яка є судова практика, рішення міжнародних судів та інше. Звичайно, це передбачає й підвищену відповідальність суддів.

Незалежність Феміди

З урахуванням думки Венеціанської комісії в новій редакції Конституції Президента пропонується виключити з числа осіб, які впливають на притягнення до відповідальності й звільнення суддів, як це прийнято в більшості розвинених країн. Це те, про що говорила значна частина членів комісії, але що не ввійшло в первісний текст, спрямований у Венеціанську комісію, в якому була збережена за Президентом частина повноважень — ліквідувати суди й ухвалювати рішення про звільнення суддів. Зараз усе-таки прийнято остаточне рішення, і це теж дуже позитивно, що Президент позбавлений таких повноважень. Тобто це буде виняткова прерогатива Вищої ради правосуддя (ВРП). При цьому повноваження з призначення суддів залишені за Президентом. Він ухвалює рішення щодо їхнього затвердження за поданням ВРП. Конституційна комісія вирішила, що це правильно, бо Президент має наділити суддю часточкою своєї легітимної влади, делегованої йому народом на виборах.

Тобто Президент наділяє суддів правом ухвалювати рішення від імені держави, але надалі не може на них впливати. Це додає незалежності суддям, як і їх безстрокове призначення.

П'ятирічний термін перебування на посаді усунуто як можливий інструмент тиску на суд-

дів. Якщо під час роботи до судді є якісь претензії: він вчинив злочин, на нього є скарги — передбачена більш чітка процедура звільнення суддів. Приміром, раніше була така підстава, яка записана як «звільнення за порушення присяги». Це дуже розмите визначення, адже під порушення присяги можна підвести будь-що. Тому зараз чітко прописано: це обов'язково має бути грубе дисциплінарне правопорушення, яке несумісне зі званням судді. Основна ідея полягає в тому, щоб забезпечити насамперед незалежність суддів. Якщо вони будуть реально незалежні з одного боку, а з другого — підлягати певній відповідальності, до якої притягуватимуться не політичними силами, а професійним органом, то тоді судді стануть більш професійно ставитися до своїх обов'язків.

Проблеми люстрації

Зараз можна почути багато критики щодо цього блоку змін у Конституцію України й роботи Конституційної комісії. Можна сказати, ситуація нагадує терези: на одній шальці плюси, а на другій — мінуси від цих змін. Але більшість фахівців переконана, що перевага тут явно на користь реформи. І це потрібно довести до народу. Можливо, не все, що пропонувала громадськість, вдалося реалізувати. Найголовніша проблема, яка, на погляд Олега Підцерковного, залишилася невирішеною — це питання люстрації й усього, що з нею пов'язане. З одного боку, є суспільний запит на те, що треба оновити судову гілку влади. Дехто навіть пропонує піти радикальним шляхом — узяти й звільнити разом усіх суддів. Але, по-перше, це суперечить принципам верховенства права. Не можна просто звільнити людину без доведеної

вини. На це звернуть увагу й наші західні партнери.

По-друге, зупиниться все судочинство. Це буде колапс судової системи. У новій редакції змін у Конституції й у перехідних положеннях пропонується закріпити можливість звільнення судді, який не пройшов професійне оцінювання. Тобто передбачається, що буде проведено професійне оцінювання, і якщо суддя не відповідатиме професійним, етичним та іншим вимогам до його поведінки до прийняття цього закону, то він може бути звільнений. Олег Підцерковний, який проти цієї зміни, як учений і правознавець упевнений, що за цим законом не можна буде звільнити суддю. Закон зворотної сили не має — це суперечить іншій нормі Конституції. Є й ще один варіант, який комісія не прийняла — провести повторний конкурс на посаду суддів Верховного Суду України й вищих спеціалізованих судів, не зупиняючи судочинства в першій інстанції. Зібрати кращих суддів з усієї країни й призначити їх у вищі спеціалізовані суди й ВСУ. І показати суспільству — головні суди країни очищені. Позитиву в цих реформах справді дуже багато. Якщо розраховувати на те, що влада перейде до людей, які чесні, принципові, які одержують гідну зарплату.

Позасудове регулювання

У виправленнях передбачений варіант позасудового регулювання. Що це таке, якщо простою мовою? Приміром, є суперечка між двома людьми, кожен вважає себе правим. Щоб довести свою правоту, вони вимушені звертатися до суду. Позасудове регулювання припускає, що суддя може відправити їх до якоїсь особи, на Заході це медіатор, як правило, адвокат або колишній суддя, який вивчить їхній спір і

скаже: у мене були схожі справи, я певен, що ви суд виграєте, а ви програєте. Навіщо витратити час, гроші й нерви. Іншими словами, судові розгляди, результат яких очевидний для досвідчених юристів і в яких у суб'єктів спору, на думку судді, є точки зіткнення, і вони можуть домовитися, не завантажуватимуть українські суди. І це не тільки розвантаження судів та економія коштів і часу. Приміром, суб'єкти господарювання, які домовилися, не розривають економічних зв'язків і потім продовжують співпрацю, що не завжди буває результатом судового процесу. А це великий плюс для всієї економіки країни. Звичайно, якщо вони не домовляться — ніхто їм не завадить далі йти до суду. Як в Україні буде реалізовано це позасудове регулювання, залежить від законодавців, але завдяки цим змінам воно стає можливим.

Оцінюючи те, що відбувається навколо діяльності Конституційної комісії, можна подумати, що зараз робиться потужна спроба дискредитувати цей проект у курсі того, що він не приведе одразу до явного відновлення судової системи. Але ж навіть розраховувати на миттєві результати не варто. Немає поки що тисяч нових суддів. Бо кваліфікація, професіоналізм, досвід, мудрість, знання — вони не даються за один день. Розраховувати на те, що в нас люди з приватного, високооплачуваного юридичного бізнесу перейдуть працювати в судову систему, не варто. А якщо говорити про набір людей, то на відміну від патрульної поліції нову команду суддів для всієї України не можна створити за три місяці.

Зараз варто побоюватися того, щоб не заговорити цю реформу. Треба, щоб позитивні зміни були реалізовані, і тоді поступово, не одномоментно, еволюційним, а не революційним шляхом вдасться досягти покращення якості судочинства.

Кирило ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Львів вітає лауреата Нобелівської премії

Якби ми не тільки мріяли, а й діяли, то львівські події останнього вересневого тижня потрапили б у центр уваги всієї країни: столиця української Галичини вітає єдиного народженого в Україні здравствуючого нобеліанта хіміка Роалда Гоффманна (на знімку). Програма американського гостя насичена: лекції для колег та студентів, зустрічі з науковою громадськістю, поїздка на батьківщину — в Золочів, де гість народився 1937 року й де минули його дитячі літа. Це справді визначна подія, бо суспільству завжди потрібні приклади, гідні наслідування, взірці успішної реалізації таланту.

Основні події відбудуться у двох вузах: політехніці та університеті (батько вченого — колишній випускник Львівської політехніки). Власне, нинішня поїздка на батьківщину давно обіцяна. Кілька років тому Р. Гоффманн запевнив своїх прихильників, що обов'язково повернеться й прочитає лекції, спілкуватиметься з молоддю, львів'янами.

Для заокеанського гостя кожен приїзд в Україну — і велика радість, і ще більш драматичні переживання: під час Другої світової війни нацисти, знищуючи Золочівське гетто, розстріляли його батька. Родину врятувала галицька сім'я — Марія та Микола Дюки.

Опинившись в еміграції, Р. Гоффманн (юнак, в народженні Сафран, прийняв прізвище вітчима) одержав медичну освіту в престижному Колумбійському університеті, стажувався в європейських вузах (зокрема шведських), Гарварді (де розпочав свою дослідницьку діяльність — вивчав хімічну кінетику). Ім'я науковця увічнено, зокрема, в «Правилі (законі) Вудварда—Гоффманна». Останніми роками

професор викладав у Корнельському університеті. Вчений відзначений найвищою державною нагородою США — Національною Медаллю Науки (1983). «За розробку теорії протікання хімічних реакцій» 1981 року удостоєний Нобелівської премії.

Чому ж очікувані львівські події, гадається, повинні б сколихнути українські будні? Тому, що в них сфокусовано визначальні проблеми нашого інтелектуального життя. Булгаківський герой професор Преображенський встановив універсальний діагноз суспільних негараздів — «Розруха у наших головах!».

Так, Україна досі не має Нобелівського лауреата, водночас вітчизняні вчені — активні учасники світового наукового життя. Досить сказати про їхню участь у проекті ЦЕРНу (Європейського центру ядерних досліджень) — запуску Великого адронного колайдера, прискорювача елементарних частинок. Фізик-теоретик Геннадій Зінов'єв (Інститут теоретичної фізики імені М. Боголюбова НАНУ) — офіційний представник від України у названому проекті сучасності. До речі,

ще один вчений — Жорж Шарпак (Нобелівський лауреат 1992 року), котрий зробив значний внесок у згаданий вище проект, народився на Волині (Дубровиця Рівненської області).

Гідний і наш внесок у світовий Нобелівський рух: в Україні народилися шість лауреатів найавторитетнішої у світі премії (крім названих Р. Гоффманна та Ж. Шарпака, ще Ілля Мечников та Саймон Кузнець (Харківщина), Зельман Ваксман (Вінниччина), Агрон (Тернопільщина). 19 науковців та діячів освіти і культури — вихідців із Києва, Львова, Одеси, Житомира, Полтави, Запоріжжя, Харкова, кандидувалися на здобуття найпрестижнішої міжнародної відзнаки (зокрема

претендували на премію шестеро киян: філософи й політики Микола Бердяєв та Михайло Тишкевич, прозаїк Марк Алданов, біолог Сергій Виноградський та біохімік Олександр Палладін, медик Сергій Чир'єв). Понад 20 лауреатів — нині громадян різних країн, в автобіографіях вказують, що їхні предки походять з України (Новгорода-Сіверського, Остра, Коломиї, Олеськіва, Одеси, Житомира тощо).

Як переконуємося, в долях світових мислителів віддзеркалилася драматична історія України, котра лише перед третім тисячоліттям відродила свою державність. Напівколоніальне (чи псевдоавтономне) становище нашого народу протягом віків активізувало еміграцію, а отже, наші інтелектуальні втрати.

Але якщо вихідці з України чи їхні нащадки, піднявшись на вершини міжнародного визнання, не забувають свою батьківщину, то чому офіційний Київ байдужий до їхніх почуттів? За 24 роки наші очільники ні разу не запросили на День незалежності жодного видатного земляка — володаря світових нагород. Нам є ким пишатися. Відчуваємо законну причетність до більшості світових подій і досягнень саме через те, що з різних причин розсіявшись по планеті, вихідці з України в більшості випадків зберегли рідну землю у своїй пам'яті. До речі, львівський гість вважає Україну обітованою землею свого серця. Чому ж ми не спроможні бачити

дружніх рук людей, котрі прагнуть нам допомогти, підтримати нас?

Незважаючи на свої значні досягнення, нобелівські лауреати Р. Гоффманн і Ж. Шарпак досі не удостоїлися звання «іноземний член Національної академії наук України» (і це в той час, коли українوفоби — адепти путінізму С. Глазєв та В. Садовничий таку пошану «заслужили»). Посли України в Швеції не мають часу завітати до Нобелівської фундації й переконати її функціонерів, що поет І. Франко (номінований 1916 року на Нобелівську премію з літератури) був підданим Австро-Угорщини і що він ніколи жодного стосунку не мав до Російської імперії і тому не може бути віднесеним до російського списку лауреатів та номінантів. І схожих прикладів «української шедрості» (точніше — байдужості) безліч. Якщо провідники «руського міра» діють глобально-нахабно, то ми — по-хуторянські, згідно з давнім прислів'ям «Моя хата скраю».

Коли говоримо, що вітчизняна наука та освіта (передусім НАНУ й вівзівська система) потребують реформ, що Міністерство освіти і науки, державні інститути, покликані сприяти інтелектуальному розвитку нації, потребують не лише гідних провідників, насамперед грамотного менеджменту, треба не просторікувати з високих трибун, а діяти.

От і виходить, що регіони в нас завжди випереджають центр, що володарі владного олімпу не здатні зрозуміти: столиця — голова держави, а не...

Віталій АБЛЦОВ.

Відкривають логістичні центри

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Так склалося, що на території області, яка нині підконтрольна українській владі, розташовані сільські райони. До війни вони відправляли свою сільгосппродукцію в промислові регіони Луганщини, які сьогодні перебувають в окупації. Сільгоспдприємства й переробка втратили ринок збуту, і це спричинило зниження рівня економіки. Молокозаводи, наприклад, працюють усього на 20—30 відсотків. Через відсутність широкого споживача вони знижують обсяги закупівлі молочної продукції у населення, і люди, втративши заробіток, вимушені продавати домашню худобу. Істотне падіння виробництва спостерігається й на м'ясопереробних підприємствах. Якщо раніше Старобільський м'ясокомбінат виробляв десять тонн продукції на добу, то тепер тільки тонну. Тому один з варіантів поправити ситуацію — реалізувати продукцію в логістичних центрах.

В області мають відкрити два такі центри — у селищі Новотошківському і в районному центрі Станиця Луганська. Обидва населені пункти неодноразово зазнавали обстрілів з боку бойовиків, але перемир'я, яке настало, дає надії на те, що доступ населення окупованих територій до логістичних центрів буде безпечним.

У Новотошківському такий центр буде розташовано частково в місцевому БК, частково — на площі біля будівлі культури. На другому поверсі готуються приміщення, де проводитимуть консультації представники Пенсійного фонду, міграційної й соціальних служб. Крім того, тут розмістяться кабінет представника ОБСЄ. У регіоні вважають, що представництво цієї організації повинне бути обов'язково, оскільки населений пункт стоїть на самому рубежі лінії фронту. Під БК є бомбосховище. У разі непередбаченого обстрілу люди можуть тут сховатися. Відкривати

З відкриттям логістичного центру педагогі місцевої школи №10 сподіваються на відновлення передплати газети «Голос України».

офіційний пішохідний пункт перетину в Новотошківському, який перебуває на небезпечному шляху, поки що не пішають.

А от у Станиці Луганській Георгій Тука обіцяє до 10 жовтня пункт переходу відкрити. Як і раніше, він проходить по мосту через річку Сіверський Донець. У Станиці немає бомбосховища. Грунтові води розташо-

вані так близько, що будівництво такого об'єкта стає проблематичним. Для безпеки людей створюються бетонні загородження,

де можна сховатися у разі обстрілу.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Реквізити для допомоги

Новотошківська школа №10.
Приватбанк. Одержувач платежу.
МФО банку 305299.
Код ЄДРПОУ одержувача 14360570.
Рахунок одержувача 29244825509100.
Для поповнення картки 4149 4378 5817 3220
Кононюк Людмила Володимирівна.

Поки що виручає старенький мопед

Двоколісний друг мопед виручав і до війни, а сьогодні взагалі став незамінним помічником. Якби не він, фельдшер Трьохізбенської амбулаторії Лілія Швець (на знімку) не змогла б обслуговувати одразу п'ять закріплених за нею сіл, які розтяглися на 52 кілометри. Причому всі вони розташовані в зоні розмежування, а точніше — на лінії фронту, яка проходить по берегу Сіверського Дінця. Стріляють чи не стріляють — сіла Лілія на свій мопед і поїхала за викликом. Вона й фельдшер, і лікар. Разом з нею в амбулаторії працюють ще дві молоді медсестри, які залишилися в селі, незважаючи на постійні обстріли. А от лікар виїхав, і замінити його немає ким.

«Коли почалися військові дії, з Трьохізбенки виїхала майже половина населення, — розповідає Лілія. — Залишилися тільки ті, хто не може рухатися, ходити, і ті, кому нікуди їхати. Під час обстрілів було по два-три покійники. Траплялося, що люди похилого віку із хронічними хворобами не витримували стресів. Одні гинули від снарядів, в інших від страху зупинялося серце».

Минулу зиму працівники амбулаторії пересиділи в маніпуляційній. Лікарня не опалювала-

ся, а тут вдавалося підтримувати температуру 10 градусів.

Будівля стара, з товстими стінами, тому суди було вирішено перевести школу. Для безпеки заклали вікна мішками з піском. Невеликий дитячий садок півроку розміщався в приміщенні аптеки й працював усього кілька годин до полудня. З настанням перемир'я дошкільний заклад, який відвідують поки що 17 дітей, повертається в рідні стіни.

За кілька місяців інтенсивних обстрілів будівля істотно постраж-

дала, співробітники дитсадка сьогодні наводять там лад, повертають меблі в уцілілі кімнати. Тепер у батьків буде можливість залишати дітей на повний день. А у разі поновлення бойових дій персонал з дитьми зможе укритися в бліндажі, який викопали на території дитсадка бійці ЗСУ. Що ж стосується медичного огляду, то з відновленням роботи дитсадка Лілії стане легше спостерігати за здоров'ям своїх маленьких пацієнтів.

Скоро зима, і фельдшер сподівається, що в цю зиму амбулаторія буде з теплом. Люди починають повертатися в село, мирне життя налагоджується. Тож роботи у фельдшера побільшає. От тільки б витримав її старенький мопед, поки амбулаторія, врешті-решт, отримає машину.

Вл. інф.
Луганська область.

Фото Руслана ТКАЧУКА.

Волонтер — не всемогутній джін

Хочу дещо написати про те, що мучить і тривожить уже тривалий час. Можливо, мене, як волонтера, після цих слів «закидають камінням», але... такий мій досвід і такі мої роздуми.

Часто спостерігаю, як після оголошення про мобілізацію рідні, друзі солдатів і вони самі самостійно організовують збір коштів та закупку необхідного. Роблять це не лише для себе чи своїх родичів, а й для побратимів в АТО, звертаючись до волонтерів лише за порадою. Є військовослужбовці, які самі вміють вирішити свої проблеми, а також звертаються з певними вимогами до командування. А є рідні та друзі солдатів і самі солдати, які нічого не роблять, а лише засипають усіх знайомих і незнайомих їм волонтерів проханнями допомоги, знайти, придбати, відправити, передати.

Розумію — це рік тому, на початку війни, було важко зорієнтуватися, де що купити, що саме потрібно, як відправити. Нині воєнторгів, магазинів та просто точок на ринку, де продають усе для солдата (мовчу про Інтернет, який майорить військовими магазинами), дуже багато. Хочеш — купиш нове, хочеш — вживане. Усе є. Відправити теж не проблема — є чимало кур'єрських служб. Найпопулярніша — «Нова Пошта», яка доставляє посилки практично в усі прифронтові міста, навіть на полігони, особисто в руки.

Виникає запитання, невже так важко родині, друзям самостійно організувати в своєму колі,

колективі, на вулиці збір коштів, закупити все необхідне для мобілізованого і відправити в частину? Чому за елементарним — шкарпетками, трусами, мівною — потрібно звертатись до волонтерів?

Наведу для прикладу два випадки. Коли мого товариша забрали в АТО, я як волонтер запропонувала допомогу. Але однокласники, його колеги, сусіди з вулиці самостійно збрали гроші, пішли на ринок та придбали йому форму, рюкзак тощо. У мене лише спитали поради — що краще і доцільніше придбати. Самі відправили все це йому «Новою Поштою».

У другому — батьки солдата, якого призвали не в АТО, а лише на полігон, до якого — дві години електричкою, приходять до волонтера і

просять купити форму, берці, шкарпетки, харчові продукти. А потім ще й... відправити все це на полігон(!). А коли я запропонувала кинути в волонтерську скриньку хоч кілька гривень — відмовилися. За тиждень я зустрічаю маму новобранця на дорогому авто з подругами поряд із кав'ярнею...

Чому одні солдати можуть добитися покращення свого забезпечення, а інші — ні? Тому що одним лінки і вони чекають, доки за них усе вишарпають волонтери, а інші все роблять самі і не скаржаться, сидячи та склавши руки.

Мої хороші українці, ми не просто отримали життєвий урок, а повинні його випробувувати на практиці. В кожному колективі, дворі, під'їзді, на вулиці є учасник АТО, є родина учасника АТО,

яка потребує допомоги. І зовсім не складно колективом, двором, під'їздом, вулицею скінутися по кілька гривень (йдеться ж не про тисячі) і допомогти. Настав час створити маленькі волонтерські групи для надання допомоги небайдужій для вас людині (сину, сусіду, куму). Зробити це зовсім не складно, і це дуже ефективно, а досвідчені волонтери допоможуть та підкажуть.

Волонтерський рух дав потужний урок того, як жити, виживати, боротися, добиватися свого, йти вперед у найскладніших умовах. Будь ласка, не затоптуйте цей урок, скористайтеся ним і працюйте, тоді ми станемо справжнім народом і потужною країною.

Тетяна ДОЛЖКО.
Луцьк.

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

Саперам встановили пам'ятник під Маріуполем

До річниці загибелі шести саперів із Львівщини поблизу селища Бердянське (за кілька кілометрів від Маріуполя) встановили пам'ятний знак (на знімку).

Ініціатором встановлення меморіалу виступило командування частини, де служили загиблі воїни, а матеріал безплатно надали представники громади міста Куйбишевого Запорізької області, де певний час дислокувався батальйон інженерного полку. Причипний мінний загороджувач, яким бійці користувалися того дня, став одним із елементів пам'ятного знаку. У його монтажі взяла активну участь військові сапери сектору «М», серед яких і кілька бійців 703-го інженерного полку.

Чесць відкрити пам'ятний знак було надано заступнику командира 703-го інженерного полку підполковнику Дмитру Ерменчуку:

— Ніколи не думали, відвідуючи меморіали на честь дідів-прадідів — учасників минулої війни, що своїми руками будуватимемо нові, для наших побратимів, — зазначив підполковник Ерменчук.

На відкритті були присутні побратими загиблих саперів, учні місцевих шкіл, група цивільно-військового співробітництва сектору «М» та представники селищних рад.

— Ми схилиємо голови перед світлою пам'яттю військово-вослужбовців, які віддали своє життя, захищаючи нас. Ми будемо водити соди своїх дітей та онуків, щоб вони завжди запам'ятали, яку страшну ціну заплатили українці, аби захистити свій рідний край від агресора, — пообіцяла голова Бердянської селищної ради Наталя Букрєєва.

Рік тому КамАЗ, в якому пересувалися військові сапери, був атакований ворожими диверсантами. Бійці їхали на бойове завдання і перевозили значну кількість вибухівки, яка після прямого влучення гранати здетонувала. Від вибуху загинули командир батальйону підполковник Вадим Суський, військовослужбовці за контрактом Андрій Струсь, Володимир Дорошенко, Роман Малецький, Ігор Шубак та Ігор Бжостовський. Від поранення осколком загинув і борець Нацгвардії, який під час вибуху ніс варту на блокпосту за кількост метрів від місця трагедії. Там досі лежать уламки техніки.

— Усі вони посмертно нагороджені указом Президента України, підполковник Суський отримав посмертно звання, а решта хлопців — державні відзнаки «За мужність», — зазначив начальник групи оперативного забезпечення сектору «М» Віктор Філь.

Ярослава МАРЧЕНКО.

Маріуполь.

Фото надане автором.

У Чернівецькій області правоохоронці затримали п'ятьох зловмисників, які мали намір продати зброю із зони АТО. Під час обшуків у них вилучили два автомати, сім гранат та понад дві тисячі набоїв різного калібру (УНН)

У районі населеного пункту Очеретине Ясинуватського району Донецької області СБУ затримала автомобіль, що намагався перетнути лінію розмежування з підробленими документами на вантаж. Під час огляду було вилучено майже три тонни ковбасних виробів на суму понад 100 тисяч гривень (Укрінформ)

Підполковник Ігор ГОРБАТИЙ: «В АТО ми всі були без погонів...»

«Коли прийшов час обирати фах, то вирішив піти по слідах старшого на п'ять років брата. Я мріяв про радіоелектроніку, хотів щось і думати, і руками вміти робити. На початку 90-х професія військового не була престижною. Якось приміряв на себе братову форму, подивився і подумав: «Можливо!» (сміється. — Авт.). Це було у старших класах школи. Ті, хто обрали схожий напрямок, почали вирізнятися цілеспрямованістю, прагненням бути серйознішими», — розповідає підполковник, інженер відділу радіотехнічних військ повітряного командування «Захід» Ігор Горбатий.

Офіцер Ігор Горбатий перебував у зоні АТО упродовж квітня—травня 2015 року. Виконував обов'язки начальника служби ракетного та артилерійського озброєння зведеного загону Повітряних сил Збройних Сил України. Завдяки рішучим діям, високому професіоналізму, незважаючи на ризик для особистого життя 3 травня під артилерійським вогнем противника прибув на віддалений спостережний пост та особисто відремонтував несправний кулемет ДШКМ. Українські військові змогли продовжити бій і завдати значних втрат противнику, виконавши бойове завдання.

— Як розпочалася ваша кар'єра військового?

— Починав службу на технічних посадах, тобто як інженер радіоелектроніки. Відповідно, займався обслуговуванням та експлуатацією радіолокаційних станцій. До речі, не так давно поміняв паспорт! Звісно, я не змінив прізвище чи ще щось таке, а був змушений оновити документ, бо у ньому закінчилися чисті аркуші для прописки. Переїжджав із гарнізону в гарнізон. Спочатку був

на Волині, потім на Закарпатті — від Тячева до Мукачевого, і вже потім до Львова, а звідси на Рівне вирушив, і нарешті до Львова повернувся. Основна специфіка радіотехнічних військ — це дальні гарнізони. Колись вони були розташовані по всьому СРСР, а зараз є дуже цікаві місця по Україні. До слова, дослідив Батьківщину із незвичного боку — завдяки постійним переїздам вивчив усі діалекти Західної України. Розумію і закарпатців, і мешканців Волині, Львівщини...

— Що спонукало вас поїхати у зону АТО?

— Розумієте, один колега сказав, що офіцер зобов'язаний там перебувати у такий складний час. І це мені якось так «різануло». Переконав самого себе, «намалював» рапорт. Власне, хотів просто долучитися до нашої спільної перемоги. Не прагнув кудись конкретно. Була мета — пропустити все через себе, роблячи те, що вмію щонайкраще.

— Яким було ваше перше враження після прибуття на Донбас?

— Одразу скажу — не було страху. Звичайно, не боїться лише дурень.

Підполковник Ігор Горбатий із синами.

На війні дуже загострюється інтуїція. Тому під час того обстрілу, у травні, коли накривали шахту «Бутовку», а я ремонтував машинку, всі спокійно дивилися на вибухи... Чуєш свист снаряда, бачиш, куди летить, але знаєш, що тебе це не зачепить. Руки не тряслися. Єдине, на що я не наважився — це йти в бункер. Мав одну необережність — передзвонив дружині. І вона почула це все... Я кажу, мовляв, зараз я тобі передзвоню за півгодинки, але вишло аж за півтори. Усе стріляло, розривалося, свистіло, але відчуття того, що воно зараз тут прямо на мене впаде — не було.

Ми там усі були без погонів, і не перша ротація вже — солдат, полковник, підполковник... Так буває, що приблизно за два тижні після приїзду всі починають хворіти на застуду. Непевна погода, початок весни. Лікар до мене якось підійшов і каже, давай будемо тебе лікувати, а то ти геть розхворівся, зовсім голосу не маєш. Питає, мовляв, ти майор? Кажу, ні, я — підполковник. Як? Кажу, та просто, а що тут такого... Пожартував, що в холоді сплю, тому добре зберігся (усміхається. — Авт.). Так само розвантажував боеприпаси і таскав залізяки, як усі рядові. У нас була одна

справа, яку ми спільно узгоджено робили.

— Як минув для вас день 3 травня?

— Коли вже вийшов звідти і всі почали запитувати, а що ж там, а як... Тоді прийшов до розуміння, що просто робив свою роботу. Мое покликання — бути своєрідним лікарем для заліз'як-локаторів, повертати їх до свого «залізного» життя. Техніку військові люблять, не дарма ж називають жіночими іменами — Дарина, Марія, Марина... Але техніка, буває, й підводить. Саме того дня, як кажуть на Галичині, «таке ся втресло». Заклинило ДШК. Там же, на тому самому посту, крім ДШК, було і ПЗУ. У хлопців залишалася зброя, яка на той момент була неефективна, за своїми тактико-технічними характеристиками вона не давала можливості адекватно відповідати терористам. Обстріли ворогів часто дуже передбачувані, як за розкладом. І ось під час одного із них я пішов на пост і просто «полікував» зламану техніку.

— Чи були за час перебування в АТО моменти, які ви згадуватимете із усмішкою?

— Так, безперечно! Це — мій день народження. Я тоді вдруге його святкував «у полі». Не було нічого особливого, просто нарізали салату, підсмажили картоплі, зібралися усі разом, «стукнулися» кавою... Але відчуття було неймовірне! Пригаду, це щось схо-

же, як давно-давно, на сім років мені бабуса подарувала самокат. Ще дуже тішили дитячі малюнки, які нам передавали волонтери. Нема слів, аби розповісти, як вони зачіпали нас за живе. Хтось інколи дивився і одразу «йшов курити» — так був зворушений.

— Чи хотіли би ви, щоб син продовжив родинну традицію і теж став військовим?

— Хотілося б, та я ніколи не буду його до цього змушувати. Зацікавиться, сподобається — допоможу і порадою, і поділюся знаннями. А як ні, то не наполягатиму. Сім'я — це для мене святе. Завжди підтримують, переживають. Коли їхав у зону АТО, то спершу сказав, що просто у від'їзді. Але маю дуже говіркового кума, який на Великдень «продав» мене дружині. Вона зателефонувала і спитала, як там погода в Краматорську. Сказав правду: у Краматорську — не знаю, а от в Авдіївці все нормально.

— Що ви побажали б нашим читачам?

— Вірити в себе, бути оптимістами, не звертати увагу на неперевірені вкиди інформації, не поширювати їх, а розбиратися в суті новин... Ще, звичайно, любити одне одного, довіряти іншим. Зичу всім мирного неба й рідної землі під ногами!

Христина ГОРОБЕЦЬ.

Львів.

Фото надано прес-центром повітряного командування «Захід».

Картопля в «мундирі» за НАТОвським рецептом

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

А от від послуг цивільних компаній, які годують сьогодні ЗСУ, згодом відмовляться взагалі. Армійський харчоблок реорганізують за НАТОвськими стандартами, а до плити стануть військові кухарі. Про це вчора розповіли в профільному відомстві під час презентації пілотного проекту реформи харчового забезпечення ЗСУ. Проект стартував 16 вересня цього року поки що у двох військових підрозділах Львова і Одеси.

За словами керівника проекту Діани Петрені, під час його реалізації змінили самі підходи до харчування особового складу, які, по суті, не переглядалися з 60-х років минулого століття. Досі меню захисника Батьківщини складалося з 30—40 нормативних найменувань. Хто служив у радянській армії, добре пам'ятає солдатську кашу з перловки і комбіжур. Втім, коли харчуванням українських військовослужбовців перейнялися приватні компанії, які

виграли тендер МО України, асортимент військових ідалень дещо розширився. Але на цьому ринку «годувальників» панувала сувора конкуренція і закони бізнесу, що не робило солдатські обіди смачнішими і споживнішими.

Бойові дії на сході України показали, що аж ніяк не всі приватні компанії можуть повноцінно годувати бійців у таких екстремальних умовах. І от тепер військове міністерство повертається до випробуваної системи військових кухарів, але з урахуванням нових для нас стандартів НАТО в організації процесу харчового забезпечення армії.

В ідеалі має вийти якісний солдатський фаст-фуд. Свого часу, побувавши на базі Бондстил у Косово, ми змогли оцінити цю систему харчування. Тоді вразив перелік запропонованих страв, які військовослужбовець міг вибрати на свій смак, підходячи з тачею до роздавальників. В асортименті було понад п'ять найменувань супів, стільки ж

других страв і гарнів, майже десять видів усіляких салатів і закусок, а також десерти — пироги, йогурти, муси... Подібне свято шлунка намагаються організувати й нашим військовим. Перетворення тривають у рамках Проектного офісу реформ при МО України. Уже розроблено каталог продуктів з 248 позицій. У ньому є два показники — вартість харчування одного військовослужбовця на добу і калорійність. А за допомогою спеціально розробленої волонтерами комп'ютерної програми у військових частинах формується меню. Ціна питання нині — 60 гривень на одного бійця. (Для порівняння: вартість харчування одного військовослужбовця НАТО — учасника спільних навчань на нашій території обчислювали в 19 доларів). Однак процедура електронних відкритих торгів із закупівлі продовольства, свої кухарі, відновлення кухонного обладнання у військових підрозділах дасть змогу не заощаджувати на порціях та їх

якості, а також розширити найменування страв у меню, запевнила керівник проекту Діана Петреня.

У рамках реформи солдатської кухні запроваджують електронний облік харчування — так звана електронна строїюва картка військовослужбовця. Сканер на вході до їдальні фіксуватиме реальну кількість особового складу, яку в певний день було забезпечено харчуванням. Таке ноу-хау також дозволить відстежувати і управляти запасами продуктів у системі «Електронний склад».

Діана Петреня поділилася своїми враженнями про перші дні нового «поживного» експерименту, який триває на базі Академії сухопутних військ. Каже, що напередодні старту компанія, яка годувала цю військову частину раніше, вивезла все кухонне обладнання, посуд, аж до ложок і виделок.

— Ми були готові до такого протистояння. Експеримент не зірвали. Цікава була реакція солдатів. У перший день

вони не вірили, що можна брати кілька бутербродів з ковбасою. Деякі намагалися навіть запихати нарізку в кишені... Думали, що це показуха, пов'язана з інспекцією з Мініборони. Але наступного дня асортимент був не менш різноманітним з динею на обід і бананами на вечерю, — згадує Діана.

Перевести на представлену систему харчування практично 250 тисяч людей одразу неможливо. Наступного року планують годувати по-новому ще десять військових частин. Нині чекають на відповідну постанову Кабміну. Усіх реформа охопить, коли буде достатнє фінансування, обкатана система закупівель продовольства й підготовлено достатню кількість військових кухарів. До речі, на таких фахівців чекають для оформлення контракту з армією.

Ольга ВАУЛІНА.

Р. С. З метою підвищення якості харчування військовослужбовців працює гаряча лінія Тилу Збройних Сил України: 0 800 507 309 або (044) 483 59 63.

Повернувся з фронту — зайти до психолога

Відділення соціальної підтримки учасників АТО та їхніх сімей створено у Вінницькій міськраді. Нова структура виконуватиме дві функції — надаватиме консультації щодо отримання пільг та соціальних послуг, а також психологічну допомогу.

«Основну увагу наші фахівці приділятимуть відновленню психологічного стану тих, хто повернувся з АТО, — каже директор міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Вінницької міської ради Богдана Данчак. — Бо кожному з них потрібен психолог. Будемо пропонувати відвідувачам діагностувати психоемоційний стан, взяти участь у тренінгу, індивідуальному або груповому, це за їхнім бажанням».

Нове відділення створено на базі Вінницького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді — за адресою у Вінниці: вулиця Соборна, 50 (перший поверх).

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Обстріли ворогів часто дуже передбачувані, як за розкладом

Російський солдате, кидай рушницю, іди додому!

«Долой войну», «Мир наш», «Россия, очнись» — з такими плакатами тисячі друзів України виходили днями на марші миру в багатьох містах Росії. А доблесні поліцейські виривали мирні плакати й під руки виводили небабдужих активістів для профбесіди. Утім, для росіян це не новина. Як і намети (з величезними намальованими гранатами й написом «Россия — все, остальное ничто»), де досі вербують «танкістів» для «новоросії». Такий «відкритий набір на війну» стражів путінського порядку не бентежить... Але рано чи пізно кожному, хто мовчав або підтримував злочини ВВІП, стане соромно. «Нашим предкам не вистачило сміливості, рішучості й чесності сказати «ні» Леніну чи Сталіну, Ежову, Берії чи Ягоді, але в нас є шанс це виправити. Мир може врятувати лише чотири слова: «Скажи ні Володимирі Путіну», — кажуть сміливі російські патріоти.

Андрій ГАВРИЛОВ (російський піаніст, диригент, письменник, проживає у Швейцарії):

— «Конфлікт» в Україні — не що інше, як одна з останніх фаз трагічного зникнення російської імперії. Чому «трагічного»? Адже будь-яка імперія в наш час — жахливий анахронізм. Та якби Росія мала інтелектуальний потенціал, то, абсолютно очевидно, можна й потрібно було з максимальною швидкістю розумно й прагматично відповісти на доволі тривіальний виклик історії. Трагічність полягає в тому, що через вікову негативну селекцію, після більшовицького перевороту в 1917-му, в Росії практично не залишилося індивідуальностей, людей, що вільно мислять.

Грубо кажучи, залишилися лише «людські покидьки», що старанно культивуються «більшовицькими селекціонерами». У сучасній російській масі моральних калік залишилося все негативне, що існувало в російській імперії, — комплекси неповноцінності, злість, заздрість, ненависть до свободи та індивідуальності, державні, імперські інстинкти. Позитивного, творчого, яскравого індивідуального не залишилося нічого в жодній сфері, тому зупинити найнегативніші сценарії розпаду імперії вже давно немає кому. В особі України росіяни втратили одну із «сестер», що надихала найбільше. Грузія, Вірменія, Україна — невичерпні джерела креативної сили, ці культури життєво важливі для росіян. Обриваючи зв'язок з ними, Росія приречла себе на цілковите вимирання в культурній убогості.

Внутрішні проблеми України багато в чому пов'язані з розкладанням російської імперії в її більшовицькому варіанті. Тотальна корупція, безліч людей без культури і принципів, злочинство, втрата моралі та інші «подарунки» радянського монстра істотно ускладнюють прагнення здорової частини України вирватися з обіймів загибелі. В останні два роки Україна показала, що в неї є здорова частина суспільства, на відміну від Росії, і це дає надію на її повернення до життя після довгих років мороку.

Віктор КАПІТОНОВ (Москва, активіст):

— Я живу в країні, яка для України стала агресором, і прошу пробачення за Росію. Хочу, щоб ви знали — є й нормальні люди, які розуміють: Путін скоює злочин в Україні. І я не мовчатиму, тому що це боягузливо й підло. Дорогі українці, ви показали

усьому світу, що означає бути вільними людьми, ви прогнали тирана й почали розбудовувати державу. Поки що не все добре, але я вірю, що Україна буде успішною й вільною країною. І дякую вам за героїв! Слава Україні!

Хабіб ПОГОСЯН (Москва, банківський службовець):

— Я, громадянин Росії, намагаюся кожні вихідні виходити на пікети проти російської агресії в Україні. Звичайно, я проти брудної брехні, проти того, щоб помирили люди. Не знаю, чи зможемо ми колись спокутувати свій гріх перед Україною... Ми виходимо на пікети, мітинги, висловлюємо свій протест усіма законними методами. Проти нас застосовують репресії, величезні штрафи, адміністративні арешти. У день народження Надії Савченко вийшли на пікет до Матроської тишини (досі висить штраф). Під час затримання поліцейський погрожував, що вб'є мене. Ось так і живемо.

Олексій Б. ПАВЛОВИЧ (Клин Московської області, журналіст):

— Репортаж із країни, повернутої навиворіт. Ми доживаємо у зникаючій як шагрєна шкіра державі, якою правлять живі мерці. Вони за інерцією щось кажуть, щось обіцяють, з кимсь сперечаються, але не розуміють, що їх уже немає, їхній час скінчився, халаяви більше ніколи не буде. Усі дипломатичні, пропагандистські й військові потуги шиті на живу нитку й тріщать по швах. Їм треба думати, чи дозволить їм отримувати теплі речі в посилках на Нову Землю, крім тих шасливців, яких помістять у теплі комфортабельні камери в Гаазі, а не надуватися лжеімперською величчю з остан-

ніх сил. Путін витрачає сотні мільйонів доларів на пропаганду, вішаючи локшину на вуха простачкам і послужливим захопленим ідіотам. Мінські угоди — капкан. Гра навиліт. І Путін програє цю гру вчисту. Путін не може злити Донбас, тому що Д/ЛНР — це фейк. Це окупаційна адміністрація, яка без підтримки окупанта не протягне й місяця. І Путін це розуміє. Дехто вважає: якщо Путін піде з

Росії є й інші ексклюзивні ресурси поки що — територія та кваліфікована робоча сила, фундаментальна наука та ІТП. Якщо ці ресурси використовувати як треба, то можна повноцінно брати участь в азієсько-європейському торговельному обміні й у глибокій переробці, а не тільки видобутку ресурсів. Технології вже існують, залишається тільки їх застосувати.

Павло МЕНЬШУТКІН (Архангельськ, управлінець, блогер):

— Чи є сенс здійснювати молебні за припинення війни на Донбасі, якщо не відбувалися молебні за чесні вибори в Росії. Адже і вбивство, і обман, хоч би де вони відбувалися, — це гріх.

Маріанна ХАНУКОВА (Санкт-Петербург, активістка):

— Після перегляду російських ЗМІ людина починає боятися всього, навіть власного відображення у дзеркалі.

Олексій С. ЖЕЛЕЗНОВ (Тель-Авів, блогер):

— До ізраїльських «росіян». Коли Путін розкатав Чечню, ми схвалювали. Мусульмани ж. Отже, терористи. Коли спровокував Грузію через бандитів Кокойти й розпочав війну, ми проковтнули — далеко ж. Коли закрутив гайки в Росії й почав відтворення СРСР — ми не особливо звернули уваги. Коли напав на Україну — багато хто схвалив або знизав плечима. Адже американцям можна нападати на інші країни, чому Путіну ні? Бо ж колишня колонія. Та й міфічні «бандерівці» через РашенСМІ лякали стрибками й гілляками. Ми схвалили неприєднання Ізраїлю до санкцій проти російської агресії — адже наша хата скраю. Головне — гроші. Тепер Путін прийшов у Сирію — на кордон Ізраїлю, підтримуючи живою силою й технікою відкритих ворогів Ізраїлю: Асада та Хізбаллу. Але ми й тут не проти — адже він воюватиме з іншими терористами, які колись теж будуть нашими ворогами. Допомога давнім ворогам не бентежить. Чого ви чекаєте для прозоріння, євреї? Коли прийде за вами? «Зелені чоловічків» у Тель-Авіві або арабської самооборони з базуками, танками та рязанським акцентом у Східному Єрусалимі?

Олександр ПОПКОВ (Сочі, адвокат):

— Люблю Росію й люблю Україну. Бачити їх хочу мирними і дружніми.

Підготувала
Наталія ЯРЕМЕНКО.
Мал.
Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Померти в бою

Щодня чую повідомлення із зони АТО про загибель наших бійців, а часом і мирних жителів. Шкода хлопців, які, дотримуючись Мінських домовленостей, не можуть застосувати важке озброєння у відповідь на провокації знахабнелих молодчиків, підбурюваних кремлівсько-путінською пропагандою. Не повірите, але якби не похилий вік — 79 років — сам би пішов добровольцем, адже в жилах моїх тече козацька кров. А козаки, як відомо, ніколи не терпіли насильства. Краще вже вмерти в бою, ніж жити на колінах. Настав час захищати не тільки себе, а й увесь світ. Тож хай допоможе нам Бог!

В. АБРАМОВ.

Боярка
Київської області.

Плач від Ярославни-Раї

На Заході — дощі, рясні дощі. На Сході теж... Але дощі із градом. Не може дати баба Рая ради — Розбили «Гради», як останні гади, Її пристанище для тіла і душі.

Хатина так собі... Зі шлаку і вітрів, Затесаних в старих віконних шпарах. Та скільки тут солодкого нектару Настоялось з гірчинкою на пару За вік прожитий!.. Чи за сто віків...

Хатину жаль... У чім її вина?! Вітчизну жаль ще більше за домівку. Їй зносять дах до рівня битих вікон. Їй зраджують із клятвого довіку, Що в нас вона єдина і одна.

І йде війна... Наосліп прямо йде... Йде безпощадно, хоч і добре знає, Що на шляху — хатина бабці Раї.

І більше в неї прихистку немає, Окрім дощу, ні в кого і ніде.

Замало сліз, щоби оплакати дім. Дощ помага... Отак удвох на пару. А третьою — наскрізь промокла старість. І роздоріжжя, як страшна примара: Куди тепер і по яким путі?!

Десь там, далеко, тьмариться зоря. А поруч плач від Ярославни-Раї: Що навіть «Град» так боляче не ранить, Як у своїм зостатись ріднім краї З розбитим серцем... І без поводири!

Євген
ЦИМБАЛЮК.

Млинів
Рівненської області.
Колаж автора.

Донецький підприємець продовжив свою справу в Києві

ПЕРЕСЕЛЕНЦІ

Донецчанин Максим Дудник (на знімку другий ліворуч) уже рік як перебуває в Києві. У столицю перевіз і свій бізнес — магазин спорядження для екстремальних видів спорту.

— Торгувати спорядженням я почав ще в інституті, а в дитинстві займався скелелазінням і альпінізмом. Любов до них прищепили батьки, які самі були туристами, й у свій перший похід у гори я вирушив із ними, коли мені виповнилося п'ять.

Підприємець згадує, що 20 років тому починав із дрібних продажів знайомим і друзям якихось пристосувань для цих видів спорту, мотаючись по всьому СНД, потім організував цех із виробництва спортивних рюкзаків. А на початку 2000-х прийшло розуміння, що назріла необхідність відкриття спортивного магазину.

При Радянському Союзі було великою проблемою знайти, приміром, гарну мотузку для скелелазіння або той же міцний рюкзак чи залізяки для альпінізму. Шукав по знайомих, їздив у спеціальні клуби. Потім стали просити друзі і їм привезти з того ж Єкатеринбурга, Петербурга, Києва необхідну річ.

— Ось так і народжувався мій бізнес, — згадує Максим, сидючи у своєму новому магазині в самому центрі Києва.

— Важко було залишити Донецьк? Чому прийняли рішення виїжджати?

— Важко — не те слово. Коли торік у липні-серпні поча-

лася повномасштабна війна в Донецьку, взагалі не було розуміння, що робити далі. Близько тижня перебував у повній прострації. Адже ми щойно переїхали ближче до центру, відремонтували приміщення, облаштувалися, і тут... війна.

Максим був одним із перших у місті, хто підтримував київський Майдан і разом з колективом брав участь у донецькому Євромайдані й українських мітингах. Він зізнається, що вже у квітні 2014 року приходило відчуття: мирного життя в рідному місті не буде.

— На той момент ми вже втратили Крим, долар виріс до 13 грн., стали втрачати клієнтів, які були пов'язані з півостровом. Дайвери їздили в Крим, скелелазни — теж у Крим, у гори ходили в Крим. Досить велика кількість клієнтів пішла. Але ми все-таки продовжували працювати, а вже в липні продажі впали до нуля, — розповідає Дудник. — У мене було тоді 13 співробітників. Деякі ходили на роботу, бо думали, що снаряд може прилетіти й додому, і ти ніде не сховаєшся. А в магазині разом було не так страшно, та й не звикнешся від сидіння цілими днями в чотирьох стінах. У липні-серпні залишалося

чоловік п'ять, решта роз'їхалися або перебували в укриттях. Усе ще не полишало відчуття, що потрібно перечекати, що Донецьк визволять, але наприкінці серпня стало зрозуміло — це надовго. Тоді й зважилися їхати в Київ.

Переїзд був досить складним технічно і досить затратним матеріально. Знадобилося дві ходки «п'ятитонниками»,

щоб вивезти з Донецька товар і устаткування.

Доводилося шукати якихось знайомих і з цього боку, і з того, щоб на блопостах не виникло проблем. Ще частина товару перебувала на складі друзів у Дніпропетровську, звідти теж пізніше вивозили.

Ми переїхали в жовтні 2014 року, а в листопаді відкрилися. Важко було через стрибки кур-

су валюти. У лютому долар доходив до 41 у продажі, а в нас товар на 98% імпортований. Приміром, пристойний намет, що коштував три тисячі гривень, піднявся в ціні до шести тисяч, а якийсь пуховик міг подорожчати й до 18 тисяч гривень. Зрозуміло, що покупець, побачивши таку вартість, говорив «спасибі» і йшов.

На щастя бізнесмена, це лихоліття він і його п'ятеро донецьких співробітників, що переїхали в Київ, пережили. Хоча, як зазначає Максим, його бізнес програв однозначно. Однак складати руки й горювати не поспішає.

— У нас у Києві дуже гарний магазин, просторий, двоповерховий. Розумієте, головна проблема в тому, що в нас перервався ланцюжок із фінансами. Коли я опинився в столиці, на руках було п'ять тисяч гривень. Тому на оренду магазину та інші витрати довелося позичати в друзів. Домовлялися як могли. Хтось давав з великими відстрочками, хтось — на реалізацію. Від деяких товарів і брендів довелося відмовитися, бо хотіли гроші вперед. Але я сподіваюся, це тимчасово.

А от на запитання, чи тимчасово підприємець у Києві й чи не збирається повернутися в Донецьк, Максим відповів категорично:

— Мені в Донецьк більше нема чого вертатися.

Тетяна СЕМЕНОВА.
Фото надано автором.

Що чекає на селище Піски і його жителів?

Вимушені переселенці з селища Піски Донецької області зібралися в Краматорську на мітинг. Тривогу жителів, що з'їхалися з різних міст і районів, викликає нинішня ситуація навколо населеного пункту, де через бойові дії зруйновано практично всю інфраструктуру.

До війни в Пісках проживало понад дві тисячі осіб. Більше року тому жителі селища були змушені тікати від бомбувань і обстрілів. Сусідство з донецьким аеропортом, де тривали запеклі бої, далось взнаки, і тепер у цьому населеному пункті майже нікого не залишилося. На всій території селища сьогодні немає жодного вцілілого будинку. Замість них стоять коробки без вікон, із простреленими стінами. Деякі будинки взагалі згоріли.

«Ми втратили все, — з гіркотою каже мешканка селища Олена. — Втратили домівку, роботу, майно. Та і після переїзду на нове місце проживання з'ясувалося, що нас ніхто не чекає. Знайти роботу дуже важко. Винайняти квартиру теж проблематично: рідко хто з хазяїв погоджується здати житло переселенцям».

В Олені, як і в багатьох жителів Пісків, одне бажання: якомога швидше повернутися додому.

Про свої численні проблеми вимушені переселенці розповіли під час зустрічі з першим заступником керівника Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Євгеном Вілінським. Чинownik, уважно вислухавши їх, відзначив, що обласна влада готує план подальших дій.

Відповідаючи на запитання, чому в'їзд на територію селища залишається закритим, Євген Вілінський пояснив: поки що це небезпечно. Втім, подальша доля Пісків залишається неясною.

Крім будинків на постраждалій від бойових дій території потрібно відновлювати всю інфраструктуру. Експерти кажуть, що такі селища, як Широкине та Піски, краще відбудувати з нуля, ніж витратити величезні гроші на ремонт зруйнованих об'єктів життєзабезпечення. На необхідності масштабних, а не половинчастих заходів щодо відновлення постраждалої від війни інфраструктури наполягає і керівник Донецької області Павло Жебрівський. Цю думку він намагається донести до всіх іноземних делегатів, що приїжджають у регіон з гуманітарними місіями. Сьогодні очевидно одне: відновлення Пісків, як і інших зраних війною міст і селищ, можливе лише після встановлення миру на Донбасі.

Вл. інф.

Ненависть лікується терпінням і любов'ю

Життя горлівчанина Володимира Коваленка (на знімку), директора реабілітаційного центру «Світанок» і співробітника місцевої організації, що займається реабілітацією наркозалежних, було дуже непростим. Можна сказати, навіть кочовим. Певний час він мешкав у Росії, Білорусі, потім повернувся в Україну, де хотів залишитися.

Прихід «руського мира» у Горлівку вніс корективи в плани Володимира і його центру, у який він вкладав не тільки кошти, а й душу, намагаючись поставити на ноги людей, котрі збилися зі шляху через алкоголь чи наркотики.

Крім цього Володимир — служитель церкви «Нове покоління» і член партії «Батьківщина», і його абсолютно не влаштовував той порядок, який у Горлівці намагалися нав'язати ватажок бандитського угруповання Ігор Безлер («Бес») і його команда бойовиків. Своєї думки він не приховував і намагався достукатися до горлівчан.

У червні минулого року в офіс його церкви приїхали озброєні бойовики. Вони розгромили приміщення й

вилучили документи. Шукали й Володимира. Але йому вдалося зникнути.

«Звичайно, і з Божою допомогою, і за щасливим збігом обставин мені допомогли виїхати з міста. Хоча увесь час на телефон приходили SMS із погрозами», — згадує В. Коваленко.

Спочатку друзі вивезли його в Донецьк, де він провів деякий час. Потім Володимир вирушив у Дніпропетровськ і став волонтером у госпіталі імені Мечникова, але через кілька місяців напруженої діяльності зрозумів, що сам потребує допомоги.

Хлопці-волонтери запропонували на знак подяки організувати поїздку за кордон, де горлівчанин зміг і далі займатися волонтерством, але вже в більш спокійних обставинах.

Зараз Володимир мешкає у Варшаві й допомагає переселенцям у польській організації «Український світ», яка сприяє в облаштуванні побуту жителям України, котрі опинилися на польській землі у зв'язку з бойовими діями: їм підшукують роботу, організовують мовні курси.

За словами Володимира, з початку сутичок на Донба-

сі у Варшаву переїхали понад п'ять тисяч переселенців, але це тільки офіційна цифра. «Намагаємося підтримувати стосунки, хочеться, щоб люди не страждали, а могли пристосуватися до життя в іншій країні», — запевняє він.

Щоб якимось існувати, чоловік трохи підробляє, займається освітленням, монтажем і демонтажем сцен. У Горлівці будинок Коваленка зруйнували, а рідних і близьких у нього немає. Та він не падає духом і вважає, що за-

раз у Польщі зможе зробити для своєї Батьківщини багато більше.

«Усе ще вірю: в окупованих містах запанує мир. І думаю, що ми, проукраїнськи налаштовані люди, готові зробити перші кроки назустріч нашим співвітчизникам, які зараз помиляються. Це все лікується, терпінням, любов'ю й, звичайно ж, миром і тишею», — запевняє Володимир Коваленко.

Вл. інф.
Фото надано
Тетяною СЕМЕНОВОЮ.

Статус учасників бойових дій отримали рятувальники

Статус учасника бойових дій присвоєно 31 співробітнику Державної служби з надзвичайних ситуацій України. Урочисте вручення посвідчень провів у Краматорську керівник ДСНС Микола Чечоткін (на знімку).

Звертаючись до підлеглих, очільник відомства сказав:

— Я обіцяв, що серйозно візьмусь за вирішення питань соціального захисту працівників щодо отримання ними статусу учасника бойових дій. Сьогодні нам це вдалося, і я пишаюся тим, що в мене такий колектив. Тим, що пра-

цюю з такими людьми, які, незважаючи ні на що — ні на труднощі, ні на небезпеку, чесно й сумлінно виконують свій обов'язок.

Серед тих, хто отримав посвідчення, — офіцери, прапорщики, службовці рядового й сержантського складу, які брали безпосередню участь у ліквідації надзвичайних ситуацій на території Донбасу, забезпечували порятунок і евакуацію людей.

Владислав ЛЕОШКО.
Донецька область.
Фото автора.

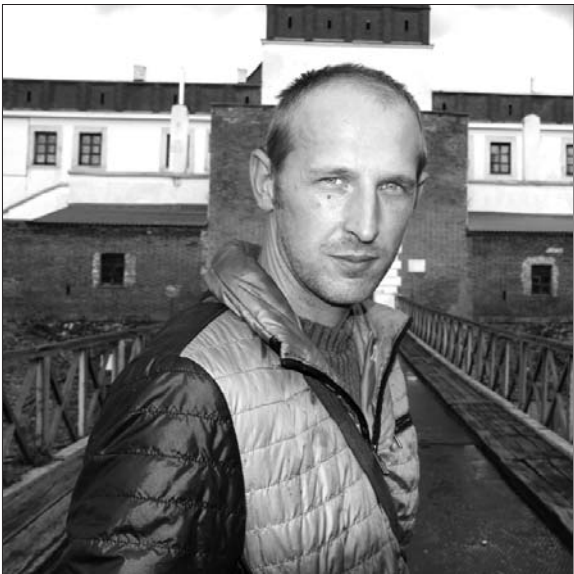

Танкіст–рівненчанин у бою розігнав п'ять сепаратистських танків

Мова про Василя Гука (на знімку) із селища Смига, що в Дубенському районі на Рівненщині, який зі своєї участі в зоні АТО зробив висновок: хоча в росіян військова техніка сильніша, зате в українців більше сили волі. І це — неодмінна запорука того, що перемога буде за нами!

Це вже як історичний факт: під славнозвісною Савур-Могилою, де відбувалися запеклі бої між українськими солдатами та сепаратистами, спочатку перевага була за росіянами. Вони били по висоті, зайняті українцями, з усього, що було під рукою: мінометів, гаубиць, «Градів». А потім ще й спробували атакувати танками та бойовими машинами піхоти. Здавалося: ще одна п'ядь української землі відійде до бойовиків. Однак буквально за півгодини ситуація кардинально змінилася. Проти п'яти російських танків та двох БМП постав один український Т-72. Його поява та агресія настільки ошелесили ворога, що атакуюча сторона розвернулася і почала відступати. А підбиті БМП так і замерли. Один із тих, хто був учасником того доленосного бою, — Василь Гук із селища

Смига. Наразі він демобілізувався, однак, як сам каже, спогади про війну не заживуть ніколи: — Ми просто виконували свій обов'язок. Зрештою, влуч один із випущених росіянами снарядів у наш танк, ситуація могла б бути кардинально протилежною. Але цього дня щастя посміхнулося нам. Більше того, нам набридло чекати наказу про відсіч, який так і не надійшов від вищого командування. Відтак командир танка сам прийняв рішення — атакувати. Але не в лоб, бо це було б провалом. А збоку. Відповідно на повній швидкості з прицільною стрільбою ми пішли в атаку — і ворог, вочевидь, відчув, що його атакує цілий батальйон. Почав залишати свої позиції. А нас спинило лише те, що по рації надійшов наказ розвертатися і зайняти висхідну позицію...

Це відбулося наприкінці армійської служби Василя Гука, а на її початку він також виявив себе. Тоді українським воякам спокою не давав снайпер-бойовик. Він засів на верхніх поверхах заводу і раз по раз обстрілював позиції українського війська. Спроби протидіяти не давали результату. І тоді командування вирішило залучити танк із навідником Василем Гуком. — Танк проти снайпера — здавалось би,

влучив прямісінько в ціль. Наразі Василь Гук живе мирним життям. Демобілізувавшись, працевлаштувався на торфопідприємстві водієм. Працює, як і на фронті, з повною віддачею та відповідальністю. Водночас вчорашньому фронтовику не дає спокою несправедливість. Річ у тім, що держава взяла на себе зобов'язання надати бійцям АТО землю для забудови. У Василя Гука житло не з кращих — його сім'я займає одну кімнату в старій хаті. Тому й скористався можливістю, подав документ до Дубенської міськради на виділення земельної ділянки під забудову. Однак пройшло уже майже півроку, а відповіді все ще нема. — Чекатиму, — каже смигівський фронтовик, — може таки дочекаюся, хоча штурмувати це питання не стану, не в моєму характері. А от на війні мій характер явно був бойовитішим. **Євген ЦИМБАЛЮК.** Млинів Рівненської області. **Фото автора.**

Влучні стрільці опинилися поза снайперським резервом

ТИЛОВІ ПРОРАХУНКИ

В українському війську гарні снайпери — дефіцит. Їх поспіхом готують у навчальних таборах. Але не з кожного бійця можна «виховати» снайпера і, тим паче, за кілька тижнів. Попри це, держава не лише не використовує наявний резерв влучних стрільців, а й усіляко стримує його збільшення. Йдеться про членів Українського товариства мисливців та рибалок. В УТМР їх за чверть мільйона! Причому, понад сто тисяч — призовного віку. Але ставлення влади до цього резерву інакше, як неадекватним, назвати важко.

— Юнаків з вісімнадцяти років призивають до армії, довіряючи їм автомати, гармати, танки, ракети. Проте право легально володіти навіть не нарізною мисливською зброєю у нас чомусь настає лише з двадцяти одного року — хіба це не абсурд? — дивується очільник Херсонської обласної організації УТМР, полковник міліції у відставці Леонід Величко. — Інший абсурд — вимога через кожні три роки оновлювати дозвіл на право володіння мисливською зброєю. Це просто «годовничка» для МВС: люди сплачують по чотириста гривень просто за папірці, які їм геть не потрібні. Все можна зробити простіше: дозвіл видавати один раз, але анулювати його автоматично, якщо власник рушниць потрапить на облік до психіатричного чи наркологічного диспансеру, отримає судимість. Ми зверталися й звертаємося до Верховної Ради України із проханням внести відповідні зміни до законодавства, вряди-годи чуємо такі обіцянки, та справу чомусь гальмують. А наслідком є те, що приплив

Майбутній снайпер, херсонець Денис Гончарук на стрілецькому стенді.

молоді до УТМР зменшується — юнаки мають охоту навчитися володінню зброєю, властиву чоловікам, та не хочуть годувати чиновників у погонах та бігати за довідками. А від цього втрачає насаперед держава, недоотримуючи фахівців із снайпінгу. Ті херсонці, у кого вистачає терпіння регулярно проходити кола бюрократичного пекла та витратити гроші заради можливості бути на «ти» зі зброєю, бодай мисливською, створили за містом стрілецький стенд. Туди вони щотижня ви-

їджають на невеличкі змагання. Переможців нагороджують громадською відзнакою: медаллю, що так і називається — «За влучний постріл». Держава особливої уваги до її кавалерів не виявляє. А дарма. **Мисливці кажуть: кращих стрільців призовного віку можна було б заохочувати хоча б звільненням від податків. А навзамін щороку викликати їх на збори, де вони опановували б навички володіння бойовою снайперською зброєю, маскування, тактичної взаємодії. І у такий спосіб за порів-**

няно скромну ціну отримали б додаткову кількість представників елітної військової спеціальності. Це аж ніяк не наше ноу-хау: такі збори практикують, приміром, у Швейцарії. І вони давно довели свою ефективність. Та в Україні швейцарський досвід не поспішають переймати, і на власних помилках державна влада також не вчиться. Хоча нині настали такі часи, коли за помилки платять кров'ю. **Сергій ЯНОВСЬКИЙ.** Херсон. **Фото автора.**

Такою медаллю херсонські мисливці нагороджують влучних стрільців.

Добра книжка про страшні речі Валерій Макеев — про свої сто днів у полоні

Київський правозахисник, журналіст і волонтер Валерій Макеев разом зі своїм другом і колегою харківським журналістом часопису «Український простір» Романом Черемським сто днів пробув у полоні сепаратистів. ...Вони їхали до Краснодона, щоб забрати українських полонених, яких обіцяли випустити в обмін на відзняті для телебачення «картинки», а натомість самі стали бранцями. Разом з ними була знімальна група телеканалу «112 Україна» — кореспондент Ганна Іваненко та оператор Назар Зоценко. 15 серпня 2014 року на блокпості на виїзді з Лутугино, коли до Краснодона залишалося майже 40 кілометрів, їх затримали бойовики (хоча існували домовленості з комендатурою й керівництвом «ЛНР»). Речі й автівку відібрали, а Валерія Макеева, Романа Черемського, Ганну Іваненко та Назара Зоценка кинули в підвал. Ганну Іваненко і Назара Зоценка з полону звільнили 3 вересня. А Валерій Макеев вийшов на свободу 23 листопада, Роман Черемський — 27 грудня. Про свої поневіряння в неволі Валерій Макеев написав книжку «100 днів полону», яку нещодавно презентували в Національній спілці журналістів. Його твір читачі вже назвали посібником про те, як залишитися людиною в нелюдських умовах. Сам же автор схильний називати власний дорожок «доброю книжкою про страшні речі». — Найстрашніше те, що хлопці, які потрапляють до полону, не знають напевне: чи держава їх кинула, чи ні. В таких випадках кажуть — «дах зриває» через неймовірний жах, який проникає у кожну клітинку твого тіла, — каже автор. — Але про такі речі не треба говорити, поки ми не звільнимо останнього полоненого. Тому в своїй книжці я прибрав усі страшні речі, тут немає жодної краплі крові. Тут абсолютно інший погляд на те, що відбувається. Це — Книга добра. А книга — це теж зброя... — І на тому боці люди траплялися різні, — зізнається Валерій. — Ось, наприклад, шахтар Пашка, з яким я сидів у підвалі в Ровенках. Коли його приятеля — інтелігентного майстра шахти — забрала комендатура та кинула до нас у підвал, цей Пашка прийшов уночі до брами і почав вимагати, щоб його товариша звільнили, а його забрали замість друга. Майстра обміняли на Пашку, а потім з годину добровільного бранця лупцювали. «Збрався в ополчення — тепер зась, — казав мені закривавлений хлопець. — Побачив, хто вони такі». Його через 17 днів ув'язнення відпустили, а я попросив його зателефонувати моєму сину і повідомити, що зі мною все гаразд. Пашка виконав прохання, а потім через конвой ще й передав для мене книгу і чистий блокнот — для віршів. А ще мене рятували медики в лікарні містечка Ровеньки, допомагали з одягом, конвоїри іноді ділилися харчами... Сильно вразила Валерія розмова з одним чоловіком, з яким волонтер потоваришував під час перебування у лікарні. Він розповів, що його дочка запросила додому однокласників святкувати Новий рік. І два десятки хлопців та дівчат у Луганську зустрічали Новий рік... по-українськи! З рукою на серці й дружиною «Ще не вмерла Україна...» А ще волонтер відзначає, що ставлення населення до українських ЗМІ здебільшого негативне. А дехто йому казав: «Ты там обязательно напиши — мы хотим мира!..» — Після полону в моєму житті змінилося усе, цілковита переорієнтація життєвих цінностей, — каже Макеев. — Тепер я вважаю, що жити треба набагато простіше, аскетичніше. І головне — з любов'ю! Просто любити, працювати і шанувати, насамперед батька й матір, а також своїх близьких та рідних. А ще далеких та невідомих... ворогів своїх. Після повернення з полону в мене не виникло бажання помститися своїм катам. Натомість з'явилося відчуття вдячності до тих, хто проявляв людяність і певними діями підтримував мене у найважчий період мого життя... **Наталія ПЛОХОТНЮК.** Київ.

«Зіронька» Майдану, якій тиснув руку президент Франції, залишилася без даху над головою

Житло і харчі — те, чого найперше потребує нині Ліза Шапошник, яка від початку і до самого кінця пройшла Майдан. І одне, і друге вкрай необхідно уже тепер, коли молода жінка чекає на дитину. Нині вона зупинилася в одному з сіл на Вінниччині. Тимчасовий притулок надав знайомий з АТО. Він — переселенець з Донбасу. Винаймає будинок, де знайшлося місце і для Лізи з її чоловіком.

На Майдані в Києві Лізу Шапошник називали «зіронькою» Революції Гідності. На площу, де розгорталися революційні події, дівчина приїхала з Донецчини і пробула там з 29 листопада 2013-го по 13 червня 2014-го. Перед її очима пройшла вся Революція Гідності. Попри захворювання з дитинства (у неї скалічені руки), Ліза допомагала виборювати перемогу — працювала на кухні (**на знімку**), стежила за підозрілими особами, входила до складу однієї з сотень, а потім стала членом «Правого сектору». Разом з героями Майдану Ліза літала в Париж, де їй тиснув руку

президент Франції Франсуа Олланд. А після революції добровольцем вирушила в зону АТО, її прийняли в батальйон «Айдар». Про те, що Ліза нині на Вінниччині, кореспонденту «Голосу України» повідомив «айдарівець» Володимир Огородник.

— На Майдані, мабуть, не було такої людини, яка б не знала Лізу, — розповідає Володимир. — Її мужність нас вражала. Хворими руками дівчина допомагала робити все, що могла. З нею зустрічалися політики, іноземні діячі, які приходили на Майдан. Висловлювали свою підтримку, бажали перемо-

Ліза. Про несподівану зустріч «айдарівець» розповів журналісту те-

лефоном. Наступного дня зустрілися з Лізою на Майдані Героїв Небесної Сотні у Вінниці.

— Приїхала до ваших активістів просити допомоги, — каже Ліза у відповідь на запитання, яким вітром занесло її у наш край. — Може, вдасться підшукати яке-небудь житло. Від харчів теж не відмовлюся. Непроста в мене ситуація. Нема даху над головою, нема за що жити. А я вже виношую дитину.

Про чоловіка просить не згадувати. Каже, він повернувся до себе в Росію. Зараз вона має надійне чоловіче плече в особі іншої людини. На розмову прийшли удвох. Чоловік відмовляється фотографуватися, не називає прізвища. Пояснює, що він «звідти», з тих країв, де війна, тому світитися йому небезпечно.

Перед тим як вирушити в зону АТО з «айдарівцями», Ліза проходила тренування біля Вінниці. Тоді вперше побувала у місті над Південним Бугом. Воно їй сподобалося. Але після «Айдару» поїхала до Тернополя. На жаль, там у неї не склалося ні з житлом, ні з роботою. На Вінниччині у Липовецькому районі також мешкає переселенець, з ним Шапошник познайомилася в зоні АТО. Він запропонував зупинитися в будинку, який чоловікові надали для тимчасового проживання.

— До революції я мешкала у Дружківці на Донецчині, — каже Ліза. — Мала кімнату в гуртожитку, вона вже не моя. Та й повертатися в ті краї душа не лежить. Хоч місто уже під контролем України, але сепаратисти звідти нікуди не ділися. Я спілкуюся телефоном з деякими старими знайомими. Вони інколи видають таку інформацію, від якої розумієш: сепаратистський дух звідти не вивітрився. Якщо відверто, навряд чи коли таке взагалі станеться.

Попри те що Шапошник служила в «Айдарі», посвідчення учасника бойових дій їй отримати

непросто. Так кажуть у військкоматах, куди зверталася по роз'ясненні. Твердять, що з її захворюванням не мали права брати в АТО. По-друге, вона йшла добровольцем. Юристи радять зібрати свідчення тих, з ким була у зоні бойових дій, і вже з цими підтвердженнями добиватися посвідчення.

— Спочатку треба розшукати побратимів, — каже Ліза, яка в «Айдарі» допомагала на кухні готувати їжу для бійців. — Потім їхати у батальйон, нині керівництво дислокується у Миколаївській області. Просити скріпити такі свідчення печаткою. На поїздку потрібні кошти. У мене їх нема.

Відчай і розчарування читаються в очах співрозмовниці. Вона не приховує, що в такі хвилини інколи починає жалкувати, що обрала Україну.

— Я втратила все, — каже Ліза. — Роботу, яку мала у Дружківці, дах над головою. Від мене відвернулися рідні і друзі. На Майдані мені їх замінили добрі люди. Ми там були всі, як одна сім'я. Тепер я залишилася наодинці.

Під час розмови до нас підійшов волонтер Вадим Мукомол. Він — переселенець, активно допомагає вінницькій «Самообороні» й «Автомайдану». Вадим сказав, що для Лізи виділили продукти харчування. Просив зайти забрати їх. Вінницька активістка Таїса Гайда після зустрічі з Лізою повідомила у соціальних мережах про ситуацію, в якій опинилася героїня Майдану. Попросила відгукнутися тих, у кого є можливість підтримати учасницю Революції Гідності.

Долучитися до доброго діла закликає і «Голос України». Номер телефону «зіроньки» є у редакції.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото надане Лізою ШАПОШНИК.

ОГОЛОШЕННЯ

ДП “Придніпровська залізниця” інформує

про введення з 01.10.2015 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕКП України від 25.09.2015 р. №2478 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість

Роздрібні тарифи для категорії споживачів на території розташування ДП “Придніпровська залізниця”, крім населення та населених пунктів*, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	1238,0	1520,8	Непромислові споживачі	1238,0	1520,8
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	1238,0	1520,8	Виробничі с/г споживачі	1238,0	1520,8

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі коефіцієнти:

3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 22.12.01 р. №1241 (зі змінами згідно Постанови від 22.01.2015 №37) нічний період – 0,25; напівпіковий період – 1,02; піковий період –1,8. 2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 20.12.01 р. №1241 (зі змінами згідно Постанови від 22.01.2015 №37) нічний період – 0,35; денний – 1,8.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:

Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./МВт·год	1178,08	Постанова НКРЕКП№2475 від25.09.15
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ),%	3,07	Постанова НКРЕКП №805 від 19.03.15
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ), %	9,39	Постанова НКРЕКП №805 від 19.03.15
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ),грн./МВт·год	34,71	Постанова НКРЕКП №2471від25.09.15
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ), грн./МВт·год	145,25	Постанова НКРЕКП №2471від25.09.15
Тариф на постачання 1 група (грн./МВт·год)	5,50	Постанова НКРЕКП №2471від25.09.15
Тариф на постачання 2 група (грн./МВт·год)	27,51	Постанова НКРЕКП №2471від25.09.15

*Тарифи на електроенергію, що відпускається населенню згідно Постанови НКРЕКП України від 26.02.2015р. №220

ДП “Донецька залізниця” інформує

про введення з 01.10.2015 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України №2478 від 25.09.2015 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДП “Донецька залізниця”, крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	1238,0	1520,8	Непромислові споживачі	1238,0	1520,8
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	1238,0	1520,8	Виробничі с/г споживачі	1238,0	1520,8

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти:

3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 04.11.09р. №1262 нічний період – 0,35; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,68.

2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 04.11.09р. №1262 нічний період – 0,40; денний-1,5.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:

Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод	1178,08	Постанова НКРЕ № 2475 від 25.09.15
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %	6,10	Постанова НКРЕ №1862 від 25.06.15
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %	7,95	Постанова НКРЕ № 1862 від 25.06.15
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод	12,85	Постанова НКРЕ № 2372 від 24.09.15
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод	122,35	Постанова НКРЕ № 2372 від 24.09.15
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)	10,06	Постанова НКРЕ № 2372 від 24.09.15
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)	50,30	Постанова НКРЕ № 2372 від 24.09.15

Прапор з-під Іловайська як свідок «поваги» Росії до Статуту ООН

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

США нині — один із ключових союзників України у протистоянні російській агресії. Фінансова та політична підтримка Сполучених Штатів стала одним з найбільш дієвих чинників того, що, як кажуть політологи, Росія не пішла далі. До речі, згадуючи нашу державу в своїй промові перед Генеральною Асамблеєю, Барак Обама пояснив свою позицію так: «Ми наполягаємо, що кризу в Україні треба розв'язати у такий спосіб, щоб забезпечити самостійне визначення майбутнього, а також повернути контроль над територією для сучасної демократичної України». За його словами, міжнародне співтовариство не може залишатися осторонь, дивлячись на анексію Криму і агресію на сході України, і якщо не давати відсіч подібним неоголошеним війнам, вони можуть прийти в будь-яку країну. «Те, що сталося в Україні, може повторитися в будь-якій частині світу, і саме в цьому був сенс санкцій проти Росії», — продовжив Обама.

До речі, згадав він і про російську пропаганду, яку обережно назвав «державними медіями», заявивши, що, подаючи інформацію про санкції, вона викривляє причини їх запровадження. Прикметно, що міністр закордонних справ РФ Сергій Лавров при цьому присіплює щось нотував, не піднімаючи голови. Склалося враження, що він чи то не може дивитися в очі промовцю, чи то вже пише щось для «державних медій».

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).

Надія САВЧЕНКО: «Складно не захищати свою землю»

Учора суд у Донецьку (Ростовська область Росії) слухав свідчення української льотчиці Надії Савченко. Суд відхилив її клопотання про допит з допомогою детектора брехні. Так само не задовольнив прохання скористатися проектором з картами місцевості, мотивуючи це тим, що карти, закладені в Гугл, не точні. Проте всі дії російського суду були цілком передбачувані, тому всю увагу під час засідання медіа зосередили на свідченнях Савченко.

А вона розповіла про свою участь в подіях Майдану: «Зажерливі тирани з розмахом на завоювання всього світу не повинні бути біля влади, а народ повинен жити гідно». Про те, як опинилася в АТО: «Складно не піти захищати свою землю. Це справді дуже складно... Якби не було анексії Криму — не було б війни на Донбасі... Я не для того давала присягу українському народові, щоб зрадити його...» У

дрібних деталях, називаючи конкретні прізвища, повідала, як потрапила в засідку, полон, отримала поранення, врешті — була вивезена на територію Росії.

Надія Савченко не сумнівається, що вирок їй уже написано. «Я досі не можу зрозуміти, що таке суд в Росії і чому я взагалі маю щось цим людям говорити». Також учора адвокати оприлюднили звернення бранки: «Сьогодні

Фото Михайла ПАЛІНЧАКА (прес-служба Президента України).

вих інфраструктурних проєктів, зокрема, модернізації Бортницької станції аерації, на що Токіо виділив майже 900 млн. доларів кредиту. З Федеральним президентом Республіки Австрія Гайнцем Фішером Петро Порошенко домовився про направлення в Україну бізнес-місії австрійських ділових кіл на чолі з міністром закордонних справ.

Ще одна важлива деталь візиту П. Порошенка на сесію Генасамблеї — виступ на Саміті з питань миротворчості. У промові він нагадав, що «Україна залишається однією з основних країн, яка надає військові вертольоти для ООН — найбільш необхідні й цінні активи, що дозволяють проводити сьогоднішні складні місії». «Ми готові підсилити операції ООН 6 українськими військовими вертольотами з Ліберії і Кот-д'Івуару після завершення операцій ООН у цих країнах», —

повідомив Президент. При цьому Петро Порошенко підкреслив, що наша держава готова це зробити у вкрай важких безпекових умовах, будучи об'єктом агресії Російської Федерації.

До слова, про агресора. Весь світ із зацікавленням чекав на виступ Володимира Путіна перед Генасамблеєю. Ще б пак — російський лідер не навідувався в ООН з 2005 року, а тепер «раптом» відчув нестримне бажання про щось повідати світу. Його промова справді здивувала. І передусім тим, що найбільша її частина була присвячена боротьбі з так званою «сламською державою». Склалося враження, що питання ІДІЛ — це головна проблема російської зовнішньої політики. Крим пан Путін не згадав ані словом, натомість багато говорив про міжнародне право і Статут ООН.

Ось одна з цитат, які вражають своєю лицемірністю найбільше: «Зрозуміло, будь-яка допомога суверенним державам може й повинна не нав'язуватися, а пропонуватися і винятково у відповідності до Статуту ООН. Все, що робиться і буде робитися у цій сфері у відповідності до норм міжнародного права, повинно бути підтриманим нашою Організацією, а все, що суперечить Статуту ООН, — відкинуто», — заявив Володимир Путін, говорячи про Сирію і очевидно забуваючи про численні гумконвої, які суперечать усім міжнародним нормам ще з минулого літа коlessять Донбасом. Вже не

кажучи про «зелених чоловічків», пам'ятники яким з'являються на Алтаї, танкістів із Бурятії та десантників, могили яких марно приховують під Псковом. Простою мовою для Путіна Статут ООН — «як дишло, куди повернеш, туди й вийшло». У Сирії вигідно підтримувати Башара Асада, який вже доволі сильно скомпрометував себе (згадати хоча б використання хімічної зброї у серпні 2013 року), то тут господар Кремля згадує про міжнародне законодавство. В Україні він його відверто порушує, тому стосовно Києва говорить про заколот «певних сил». До речі, жодного разу не сказав яких. Абревіатура США у звинувачувальних промовах не прозвучала. І це легко пояснити: сирійська авантюра, як сподівається Путін, переключить увагу світової спільноти з України на Близький Схід, а тут він запропонує мирний план, і всі кримсько-донецькі авантюри зникнуть з порядку денного. А потім і про скасування санкцій можна буде поторгуватися. Чи станеться так? Навряд чи. Тим більше, що «миротворча діяльність» Росії ще ніде не була успішною.

Наостанок не можна не згадати про сміливий вчинок наших дипломатів та парламентаріїв. Під час виступу Путіна вони розгорнули розстріляний, але вцілілий прапор України, який «пройшов» Іловайський котел (на знімку вгорі). Цей шаг — наочне свідчення того, чим для Росії є Статут ООН, так само як і решта міжнародного законодавства.

Премію імені Вацлава Гавела отримала Людмила Алексєєва

Цього тижня у Страсбурзі відбувається осіння сесія Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЄ), участь у якій бере й делегація з України. Головною темою обговорення цього разу стане ситуація з біженцями й відповідно — права людини.

Розпочалася сесія символічно — президент ПАРЄ Анн Брасер вручила міжнародну премію імені Вацлава Гавела за захист прав людини в 2015 році російській дисидентці і правозахисни-

ці Людмилі Алексєєвій. 88-річна лауреатка відома критикою режиму російського президента Володимира Путіна, що передусім стосується законів РФ, спрямованих на обмеження чи заборону діяльності неурядових і громадських правозахисних організацій.

В інтерв'ю «Радіо Свобода» Л. Алексєєва заявила, що, незважаючи на отримані нею численні нагороди, вона найбільше пишається двома: преміями імені Сахарова та імені Вацлава Гавела.

ПЛАНЕТА

Абеноміка змінює орієнтири

Японський прем'єр-міністр Шіндзо Абе, нещодавно затверджений на нову трирічну каденцію на посаді лідера ліберал-демократів, оголосив зміни в економічній політиці уряду. Взят курс на різке збільшення ВВП країни — до 600 трлн. єн (майже 5 трлн. доларів). Це більш як на 100 трлн. єн перевищує ВВП країни нині.

За рахунок чого ліберал-демократи мають намір досягти такого показника? Абе вважає, що завдяки залученню якомога більшої кількості громадян до економічного прогресу. «Японія стане суспільством, у побудові якого всі зможуть взяти активну участь», — заявив він. Прем'єр назвав три головні напрямки розвитку країни: сильна економіка, підтримка сімей з дітьми та поліпшення соціального забезпечення людей старшого покоління. Тобто, сильна економіка — це «надія» країни, «мрія» — це виховання нового покоління і «спокій» — це соціальне страхування, турбота про старість.

При цьому перед Японією постає завдання зменшити величезний держборг, який вдвічі перевищує ВВП країни. Часові орієнтири, коли мають здійснитися ці плани, Абе не окреслив. Очевидно, йдеться про найближчі три роки.

Економічні інструменти зміняться мало. Як і раніше, завдання полягає в подоланні довготривалої дефляції через пом'якшення політики нацбанку, програм ослаблення єни, зниження відсоткових ставок, стимулювання запозичень, збільшення витрат споживачів та підприємець і, таким чином, — намаганням «розігнати інфляцію».

Реальність (враховуючи кризові явища в світовій економіці, зокрема в сусідньому Китаї), нині не надто сприятлива. У серпні — вперше за останні 2,5 року — Японія зіткнулася з дефляцією. Споживчі ціни без урахування вартості свіжих продуктів харчування зменшилися на 0,1% (в перерахунку на річні показники).

Утім, аналітики стверджують, що до дефляції головним чином призвело різке зниження цін на енергоносії і «провальними» дії уряду та нацбанку вважати не можна. Аналітики переконані, що до кінця року влада здійснить ще один етап пом'якшення грошово-кредитної політики задля боротьби з дефляцією. Очільник Банку Японії Харухіко Курода впевнений, що досягне показника рівня інфляції в 2% уже в середині 2016 року. Однак з огляду на економічні процеси у світі експерти сумніваються, що цієї мети вдасться досягнути.

Ніна БАЛИКОВА.

Токіо.

На Марсі є вода

У НАСА зробили сенсаційну заяву: фото з апарату Mars Reconnaissance Orbiter показують довгі яри в марсіанських кратерах і на схилах марсіанських пагорбів, які, найімовірніше, утворила солоня вода, що й досі тече на поверхні. Результати досліджень вчені НАСА презентували на прес-конференції у Вашингтоні, повідомляє BBC. Наявність рідкої води на Марсі свідчить, що та планета досі геологічно активна і є вірогідність існування там найпростіших організмів.

На звістку, яку нині обговорює весь світ, своєрідно відгукнувся в Москві. Голова комітету Держдуми Росії з освіти В'ячеслав Ніконов, зокрема, заявив: «Виступ Путіна — це, звичайно, центральний елемент засідання Генасамблеї ООН, до нього був прикутий спочатку дуже великий інтерес, і не випадково, що США провели настільки безпрецедентну акцію, як поєднання виступу Путіна з прес-конференцією в НАСА, на якій було оголошено, що на Марсі знайдена вода, що стало, природно, «головною світовою подією» для всіх англomовних ЗМІ», цитує ТАСС. До слова, виступ Путіна було пересунуто на кілька годин через його традиційне запізнення.

На Львівщині до кінця робочого тижня перевірять шляхи на готовність до осінньо–зимового періоду. Дорожників спільно інспектуватимуть представники Державтоінспекції, Служби автомобільних доріг, Укртрансінспекції та Львівської облдержадміністрації, *передає наш власкор Христина Горобець*

Начальника управління ветеринарної медицини одного з районів Черкаської області засуджено на п'ять років в'язниці за вимагання хабара в сумі 12 тис. грн., *інформує наш власкор Ліна Лебеденко*

Утрачений Дніпро: береги річки стали недоступними для киян

Лише 15% берегів Дніпра у столиці є доступними для прогулянок та відпочинку. Решта — огорожені парканами «приватні території», промзони чи ж взагалі занедбані чагарники... Як результат — узбережжя «головної річки країни» нині не можна назвати ні окрасою міста, ані потужною рекреаційною зоною. Такого висновку дійшли аналітики центру Текстi.org.ua, провівши власне дослідження.

Перевіряти на доступність узбережжя Дніпра в межах Києва вирішили спочатку з суші. Утім — далеко не зайшли. Уже за кілька кілометрів від стартової точки (станція метро «Славутич») на шляху дослідників висів паркан. До річч, усього під час дослідження активісти нарахували щонайменше 150 парканів, які перекривають прохід до річки. І це при тому, що вітчизняне законодавство забороняє обмежувати доступ людей до водойм: щонайменше 100 метрів вільного берегу має лишатись до річки і 50 метрів — до затоки. Примітно, що нехтують цією нормою не тільки невисні багатії. «Загородити свій шмат спільної території намагається кожен, кому пощастило володіти земельною ділянкою по-

руч. На березі Дніпра, здається, функціонують своєрідні «дачні народні республіки», де хто що забажає — те і робить», — каже Роман Кульчинський, один із дослідників.

Коли спроба пройти набережною Дніпра зазнала краху, дослідники вирішили зайти з іншого боку — влаштували міні-експедицію на моторному човні. Її результати жахнули: значна частина берегу відрізана від міста величезними бетонними коробками, зведеними ще за радянських часів. «Сірі свідки соціалізму» нині перебувають не в найкращому стані і нагадують страх та депресію, — зізнаються учасники експедиції. Так само не тішать око і численні зарості та чагарники.

Зібрану інформацію, відзняті фото та відео

дослідники узагальнили. Висновок: комфортний доступ кияни мають тільки до 15% набережної Дніпра. Взірець — Оболонська набережна: відсутність автомобілів, нормальний тротуар з ліхтарями та лавочками, розваги та пляжі. Оцінку «добре» та «задовільно» отримали міські пляжі та Русанівська і Дніпровська набережні, Поштова площа, Наводницький парк. Ще до 55% берегу доступ є проблемним: заважають або чагарники, або ж швидкісні автомобільні шляхи, розташовані просто вздовж річки. І до 30% берегової зони доступу пересічним громадянам взагалі немає.

Тим часом рятівного рецепту «Як повернути Дніпро киянам» дослідники не мають. Щоб знайти вихід із ситуації, планують провести серію дискусій із залученням фахівців з урбаністики, чиновників та просто небайдужих городян. Попри те, що під час розвідки було зафіксовано численні пору-

шення законодавства (загородження парканами доступу до води) — звертатися до правоохоронних органів дослідники не збираються. Переконані: усі прекрасно знають, хто і де порушує. Не вистачає лише ба-

жання покласти цьому край. За словами Романа Кульчинського, громадськість має вимагати від влади повернення вільного доступу до Дніпра. І посадовці уже можуть розпочати цей процес — знести незаконно вста-

новлені паркани. А далі уже думати над комплексними проектами розвитку прибережних зон Дніпра.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Спека вкрала урожайність

Різка зниження врожайності цукрових буряків зафіксовано на Вінниччині: нині з гектара викопують на 136 центнерів корінців менше, ніж у такий само період минулого року (350 центнерів замість минулорічних 486).

Такий спад фахівці пояснюють аномальною спекою, що тривала упродовж літа і продовжилася у перший місяць осені. За цих умов корені «стекли», тому не набрали належної ваги. А ось високий показник цукристості зберігся на рівні 2014-го року. Со- нячні дні сприяють формуванню цукру в рослинах.

Копати цукристі почали приблизно в середині вересня. Відтоді на кагатні поля цукрозаводів доставлено 260 тисяч тонн сировини. Переважна більшість надійшла на переробку. На шести підприємствах, саме стільки працюють у сезоні-2015, зварено 22 тисячі тонн солодких кристалів. Торік гудок кликав робітників на дев'яти заводах.

За даними обласної асоціації «Поділляцукор», загальна площа цукрих становить майже 52 тисячі гектарів. Її скоротили порівняно з попереднім виробничим сезоном приблизно на десять тисяч гектарів. Навіть без прогнозів фахівців стає очевидно, що стільки цукру, як торік (430 тисяч тонн), не зварять.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Задовольнять потреби військових

На Луганщині на позиціях ЗСУ продовжуються роботи з обладнання бліндажів, адже зима не за горами, однак робота гальмується через бюрократичні «рогатки».

Зокрема, Луганська ВЦА вже два місяці не може отримати від Києва дозвіл на вирубку горілого лісу для військових (якого на території області майже 11 тисяч гектарів), водночас якісь люди вирубують і вивозять його

у невідомому напрямку. За словами начальника управління МВС України в Луганській області Анатолія Науменка, вже відкрито декілька кримінальних проваджень.

Керівник Луганської ВЦА Георгій Тука пооби-

цяв підписати розпорядження про утворення тристоронньої робочої групи, до якої увійдуть представники різних відомств. Це означає, що на територію області не пропускати- муть лісовози, поки потреби військових не будуть повністю задоволені.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Вакциною забезпечено менше половини дітей

Імунізації проти поліомієліту на Дніпропетровщині підлягають приблизно 366 тисяч дітей. З них третина — від семи до десяти років, 241 тисяча — до шести років. Водночас є лише сто сімдесят доз для вакцинації. Про це заявив начальник ГУ Держсанепідслужби в області Андрій Кондратьєв. За його словами, найближчим часом надійде ще 114 тисяч доз, що становитиме менше половини від необхідного обсягу.

Французьку вакцину поставлять у вигляді гуманітарної допомоги ЮНІСЕФ.

Вл. інф.

Викрили протизаконну діяльність

На Хмельниччині викрито міжрегіональний конвертаційний центр, який обслуговував підприємства-експортерів. Встановлено, що він функціонував на базі двох фермерських господарств і надавав послуги із незаконного оформлення документів бухгалтерського обліку. Конвертація коштів здійснювалась через рахунки фермерів. Щоб усе це замаскувати, організатори, застосовуючи переваги

спрощеної системи оподаткування, імітували здійснення легальної діяльності фермерського господарства. Сума, проконвертована ділками з початку року, становить понад вісімдесят мільйонів гривень. При цьому не були сплачені податки на суму 5,6 мільйона гривень.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

ЦИФРА

На понад 6,6 млн. грн.

забезпечили відшкодування втрат фінансових і матеріальних ресурсів держави упродовж січня-серпня фахівці Держфінінспекції у Рівненській області.
До адміністративної відповідальності притягнуто 121 посадову особу, 20 — до дисциплінарної та матеріальної.
Олександра ЮРКОВА.

На другий хліб помітно зросла ціна

На Житомирщині отримали один мільйон 132 тисячі тонн картоплі з площі

понад 56 тисяч гектарів при врожайності 202 центнери з гектара. За даними облуправління агропромислового розвитку, торік картопляні поля були трохи більшими, проте урожайність нижчою — 194 центнери з гектара. Цього року на другий хліб помітно зросла ціна. Це пов'язано зі зменшенням продовольчих бульб порівняно з дрібними. Крім того, майже 91 відсоток картоплі вирощується в особистих селянських господарствах, тому ціни диктують посередники, які скуповують продукт і продають.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомирська область.

Сепаратист готувався до терактів

У Чернігові затримано та поміщено до ізолятора тимчасового утримання місцевого жителя, активного симпатика сепаратистів. Його викрили співробітники місцевого управління СБУ.

У помешканні діяча, який боровся проти України, під час обшуку правоохоронці виявили бойову гранату, 160 набоїв різного калібру, вибухівку й антиукраїнські матеріали про підтримку фейкових терористичних утворень.

Стосовно чернігівця відкрито кримінальне провадження.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

ФОТОФАКТ

У Києві біля КМДА відкрилась виставка «Українська Друга світова». У центрі уваги — передусім внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Церемонія відбулась за участі заступниці голови КМДА Ганни Старостенко, голови Українського інституту національної пам'яті, співавтора виставки Володимира В'ятровича (на знімку), істориків-авторів виставки Сергія Громенка, Максима Майорова, Василя Павлова, Вікторії Яременко та Ігоря Бігуна.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Сиріт навчали туризму

Сьогодні відзначають Всеукраїнський день усиновлення. Напередодні в Дніпропетровському дитячо-юнацькому центрі «Колобок» 170 дітей-сиріт із сімнадцяти дитячих будинків сімейного типу взяли участь у спортивно-туристичному святі «Надія, любов і віра». Під музику естрадно-духового оркестру діти навчалися туризму, брали участь у конкурсах і видиралися на «скелю».

Аніматори, одягнені в костюми колобоків і дівчат-ляльок, проводили екскурсії, ігри та змагання. Увесь день дітей забавляли естафетами, спортивним орієнтуванням та іншими конкурсами.

Володимир
РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.
На знімку: триває екскурсія центром.
Фото прес-служби облдержадміністрації.

Закарпатці готові пікетувати «Укравтодор»

Майже сто мешканців села Дякове Виноградівського району перекрили автодорогу, що веде до міжнародного пункту пропуску «Дякове» на українсько-румунському кордоні. Люди вимагають відремонтувати дорожнє покриття, яке перебуває у жахливому стані.

— Автодорога Вилोक—Дякове протяжністю 21 кілометр перебуває на балансі «Укравтодору», — наводить коментар голови ОДА Геннадія Москаля його прес-служба. — Ні обласна, ні районна влада ремонтувати її не може, це виняткова прерогатива «Укравтодору», який не проводив тут ремонт 12 років. Я особисто вже декілька разів звертався

до керівництва установи з вимогою виконати капремонт, оскільки через жахливий стан дорожнього покриття псується автотранспорт, це також удар по іміджу України, до якої з Румунії приїжджають туристи, підприємці. У відповідь «Укравтодор» написав, що на капремонт необхідно 60 мільйонів гривень, яких у нього немає. Тому я цілком підтримую позицію місцевих мешканців, понад те, прошу їх влаштувати аналогічну акцію протесту біля офісу «Укравтодору» в Києві (по вул. Фізкультури, 9) і готовий сам узяти в ній участь, щоб висловити обурення бездіяльністю цього відомства.

***

На нараді, яку провів заступник голови Закарпатської ОДА Михайло Рівіс, обгово-

рено питання підготовки доріг до осінньо-зимового періоду. Насамперед наголошувалося на необхідності відпрацювати чітку стратегію дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій у холоди. Особлива увага — гірським районам, перевалам і важкодоступним місцям.

Директор ДП «Закарпатський облавтодор» Іван Немеш зазначив, що до роботи взимку планується залучити 252 одиниці техніки і механізмів. Уже підготовлено 171 машину, зокрема, снігоочишувачі, автогрейдері, піскорозкидувачі, навантажувачі тощо.

Але через обмежене фінансування станом на 27 вересня на складах філій облавтодору — лише 3,8 тисячі тонн протижелезних матері-

алів (20,1 відсотка плану), незначна кількість технічної солі, немає запасу холодних асфальтобетонних та органічано-мінеральних сумішей, а також резерву паливно-мастильних матеріалів.

Керівництво ОДА звернулося до «Укравтодору» з проханням стовідсотково профінансувати необхідні роботи. А вже з держбюджету для ремонту та експлуатаційного утримання мережі доріг загального користування в області передбачено 67 мільйонів гривень. А за вісім місяців виконано дорожніх робіт на 49 мільйонів, що становить 72,4% річного обсягу. Тож до морозів і перших снігів треба все надолужити.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Справа Кернеса: кому потрібні «дикі танці» довкола суду?

У Київському районному суді Полтави нарешті завершилося підготовче засідання процесу за звинуваченням Геннадія Кернеса та двох його охоронців.

Нагадаємо, що їм інкримінують викрадення, побиття та погрози вбивством двом харківським євромайданівцям під час Революції Гідності. Підготовче засідання за цією справою, яке у Полтаві вперше призначили на 28 квітня, тривало п'ять місяців! Левову частку часу на восьми реальних слуханнях зайняло оприлюднення клопотань, скарг і заяв адвокатів підсудних. Це, звісно, дало підстави представникам Генеральної прокуратури, котрі підтримують обвинувачення в суді, та потерпілим говорити про свідоме затягування процесу їхніми процесуальними опонентами.

Зрештою, суддя Андрій Антонов відхилив більшість клопотань. У тому числі й головне, в якому захис-

ники міського голови Харкова просили суд повернути повпредам Генпрокуратури складений ними обвинувальний акт «для усунення недоліків».

Наступне засідання призначено на 5 жовтня. Саме на ньому мають почати розгляд справи по суті. Чи почнуть, коли одна зі сторін демонструє відверте прагнення у будь-який спосіб відтермінувати зачитування обвинувального акта принаймні до чергових виборів міського голови Харкова, які відбудуться уже в жовтні? За таких обставин деякі спостерігачі говорять про, так би мовити, позасудові способи затягування процесу...

Василь НЕЇЖМАК.

Полтава.

На знімку: такий «танцювальний супровід» судового процесу може стати приводом для подальшого перенесення розгляду справи по суті.

Фото автора.

Нагородили сумлінних платників податків

У Львові відбулося урочисте нагородження переможців конкурсу «Сумлінні платники податків — 2014». Голова Львівської облдержадміністрації Олег Синютка, звертаючись до присутніх підприємців, зазначив: «Ви — двигун, який рухає вперед наше суспільство, а завдання влади — зробити все, щоб ваш шлях до успіху був якомога комфортнішим». Президент Асоціації платників податків України Грігол Катамадзе наголосив, що Україна має стати економічно привабливою територією: «Податкова система повинна бути зрозумілою для платників податків».

Переможців оцінювали за такими критеріями, як фінансово-господарські результати підприємницької діяльності, рівень оплати праці, виробництво конкурентоспроможної продукції, кількість наявних, збережених та створених нових робочих місць та повнота сплати податків і зборів.

Христина ГОРОБЕЦЬ.

Львів.

Громада Вилкового планує розвиток свого міста

У Вилковому Кілійського району Одеської області відбулася сесія стратегічного планування міста. У засіданні взяли участь голова бюджетної комісії Одеської облради, почесний громадянин міста Юрій Маслов, голова Агентства розвитку української Бессарабії Антон Яроцький, а також представники найбільших підприємств і організацій, актив Вилкового.

Основне завдання — визначення переліку пріоритетних проєктів розвитку соціально-економічної інфраструктури й проєктів для залучення інвестицій. Насамперед вилковчани визначають необхідність розчищення каналів «української Венеції», будівництва дерев'яної набережної, створення власного морського пляжу й тран-

скордонного біосферного заповідника дельти Дунаю із внесенням його до списку ЮНЕСКО. Крім туристичного напрямку, було озвучено пропозиції щодо економічного розвитку.

Варто відзначити, що деякі проєкти з розв'язання проблем Вилкового вже перейшли в практичну площину. Так, днями стартував проєкт модернізації системи міської каналізації Вилкового із застосуванням унікальної для України вакуумної технології. Проєкт реалізують завдяки участі міста в проєкті міжнародної технічної допомоги. До Вилкового завезено 2,6 км трубопроводу, розпочато роботи з його прокладання. Також розпочато упорядкування вулиць міста.

Кирило ВОРОНКОВ.

Одеська область.

СПОРТ

«Бронзовий» фініш українок

Настільний теніс. Єкатеринбург (РФ). Чемпіонат Європи. Жіноча збірна України (Маргарита Песоцька, Тетяна Біленко, Ганна Гапонова) виборола бронзові медалі.

Наша увага прикута до Львова

Футбол. Сьогодні на «Арені-Львів» донецький «Шахтар» проведе матч групового раунду Ліги чемпіонів проти клубу з Франції — ПСЖ.

Парижани прибули до Львова у найсильнішому складі: **воротарі** — Кевін Трапп, Сальваторе Сірігу, Ремі Дескампс; **оборонці** — Тіаго Сілва, Серж Ор'є, Давид Луїс, Маркіньос, Грегорі ван дер Віль, Лейвин Курзава, Максвелл; **півоборонці** — Блез Матюїді, Марко Верратті, Тіаго Мотта, Ангель Ді Марія, Гав'єр Пасторе, Адрієн Рабіо, Бенжамін Стамбулі; **нападники** — Едінсон Кавані, Езекиєль Лавессі, Златан Ібрагімович, Лукас.

Наставник ПСЖ **Лоран Блан** сказав, що його команда перебуває в бойовій формі. У паризьких футболістів гарний настрій після перемоги в гостях над «Нантом» (4:1). Хоча у Львові вони не матимуть належної підтримки. Керівництво ПСЖ не організувало поїздки своїх уболівальників до України і закликала їх не вирушати на поєдинок самотужки, нагадуючи про особливу політичну ситуацію в нашій країні.

Втім, днями відбулася подія, котра свідчить про те, що і у Франції не так уже безпечно. Президентка ПСЖ **Нассера Аль-Гелаїфі** атакували вболівальники «Нанта». Розлючені фани «канарок» закидали камінням президентський автомобіль після принизливої поразки своєї команди.

За інформацією французьких ЗМІ, очільник клубу, на щастя, не постраждав. Але в клубі цю подію ніяк не прокоментували. Аль-Гелаїфі на посаді президента ПСЖ перебуває з 2011 року. За цей час паризький клуб виграв три французькі чемпіонати, Кубок країни, два Кубки французької Ліги і три Суперкубки Франції.

***

«Шахтар» готувався до матчу наполегливо і сумлінно. Його гравці трохи відійшли від поразки в Мадриді від «Реала». І постараються сьогодні реабілітуватися в очах уболівальників.

До речі, на цій зустрічі очікується аншлаг. Львів'яни і мешканці інших регіонів об'єднуються в одну команду.

— Думаю, матч із ПСЖ стане грою року для нас, — сказав форвард «гірників» **Тайсон**. — Дуже сподіваємося, що «Арена Львів», заповнена нашими вболівальниками, може «Шахтарю» здобути успіх.

Гендиректор донецького клубу **Сергій Палкін** поділився очікуваннями від матчу проти ПСЖ.

— Найголовніше питання — наш настрій. Ми маємо підготуватися, бути сконцентрованими і на дуже серйозному рівні. Природно, є чинник суддівства. Але я сподіваюся, що в грі з ПСЖ він нас омине і все буде по-чесному...

***

До речі, на львівському матчі працюватиме бригада арбітрів із Німеччини. Рефері — Деніс Айтекін, якому допомагатимуть лайнсмени Гвідо Клеф та Маркус Гекер. Додаткові асистенти — Данієль Зіберт та Бен'ямін Бранд, четвертий арбітр — Марко Агмюллер.

Як відомо, поєдинок «Шахтар» — ПСЖ розпочнеться о 21.45. Його наживу транслюватимуть телеканали «Україна» і «Футбол-1».

Підготував
Геннадій
БРАНИЦЬКИЙ.

На Тернопільщині працівники місцевого «Центру здоров'я» провели профілактично-просвітницькі заходи «Збережи своє серце» за сприяння департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації. Медики вимірювали артеріальний тиск, визначали індекс маси тіла та індивідуальну потребу води в організмі. Відвідувачам роздавали просвітницьку літературу з питань здорового способу життя. За словами лікарів, на Тернопільщині щороку стається понад тисяча інфарктів (*Teren.in.ua*)

На вістрі сучасних ендокринологічних проблем

Минуло півстоліття відтоді, як відомий учений-ендокринолог, блискучий експериментатор Василь Павлович Комісаренко створив у Києві Інститут ендокринології та обміну речовин, зібравши колектив однодумців і поставивши за мету реалізувати результати фундаментальних досліджень у практичній медицині. Про здобутки тепер уже авторитетної не лише в нашій країні, а й далеко за її межами наукової установи, актуальні напрями пошуку вчених, їхній внесок у розвиток вітчизняної охорони здоров'я — розмова кореспондента «Голосу України» з директором інституту, учнем засновника закладу академіком Національної академії медичних наук України Миколою ТРОНЬКОМ (на знімку).

— Миколо Дмитровичу, насільки прагматичними виявилися пріоритети роботи колективу, визначені ще 50 років тому?

— Здебільшого вони актуальні і сьогодні. З перших днів, приміром, інститут сконцентрував свої зусилля на одній із найважливіших медичних проблем — цукровому діабеті. Нині ця недуга — одна з найскладніших медико-соціальних проблем, до того ж без кордонів. Тобто вона є практично найпріоритетнішою для всіх національних систем охорони здоров'я у світі та в Україні в тому числі. Це зумовлено не лише значним збільшенням кількості хворих на цю недугу, а й надзвичайно великим ризиком гострих і хронічних ускладнень, які призводять до інвалідації та передчасної смерті людей. І про це свідчать дані міжнародної організації з вивчення діабету.

Нині у світі понад 300 мільйонів хворих на діабет. За прогнозами, у 2035 році ця цифра сягне майже 600 мільйонів. Саме на підставі цих даних та швидкості поширюваності цукрового діабету ООН назвала хворобу пандемією XXI століття.

В Україні налічується 1 мільйон 380 тисяч хворих на цукровий діабет. Але ця цифра далеко не повна. Інститутом було проведено масштабні клініко-епідеміологічні дослідження, які засвідчили, що на один офіційно зареєстрований випадок мають місце 2—2,5 невиявлених. Тобто фактично у нас понад 3 мільйони хворих. Особливо непокоїть те, що їх кількість, як і загалом у світі, стрімко збільшується.

Цукровий діабет викликає серйозні ускладнення. Він є, зокрема, істотною причиною ішемічної хвороби серця, інфаркту міокарда, церебрального інсульту, сліпоти, гострої ниркової недостатності. Якщо взяти серцево-судинну патологію, то 67 відсотків її проявів пов'язано з цукровим діабетом. А чого варта, наприклад, так звана діабетична стопа, що призводить до гангрені й наступної ампутації.

Якщо взяти серцево-судинну патологію, то 67 відсотків її проявів пов'язано з цукровим діабетом..

— Судячи з наведеної вами статистики, актуальним є питання щодо вчасної діагностики небезпечного захворювання.

— Авжеж. Раннє виявлення цукрового діабету є одним із першочергових завдань ендокринологів і медичної спільноти загалом. Рівень цукру треба перевіряти у крові всіх людей без винятку. Якщо виявити його підвищення на ранніх етапах, то якраз і можна профілакувати ті серйозні ускладнення, які виникають при діабеті. Варто зазначити, що за роки незалежності Україна зробила певні позитивні кроки. Значно поліпшилась якість допомоги хворим. У країні сьогодні діють два фармзаводи — «Фармак» та «Індар», які випускають інсуліни за міжнародними стандартами. Вітчизняні ендокринологи і діабетологи мають у своєму розпорядженні весь спектр цукрознижуючих препаратів — таблетованих та ін'єкційних. І на сьогодні найголовніше — компенсувати цукровий діабет, тобто домогтися нормалізації вуглеводного обміну в організмі хворих, вмісту цукру в крові. Якщо ми цього досягнемо — це буде рівноцінно профілактиці ускладнень.

— І все-таки, чи довелося з часом вносити корективи в тематику роботи інституту?

— Вдатися до них змусила насамперед аварія на Чорнобильській атомній електростанції, після якої однією з найактуальніших медичних проблем стала патологія щитоподібної залози. Катастрофа на ЧАЕС поставила перед медиками та, особливо, ендокринологами нові відповідальні завдання, які стали важливим випробуванням для колективу інституту. Чорнобильська аварія супроводжувалася викидами в атмосферу колосальної кількості радіоактивного йоду, що спричинило значне його накопичення у тканинах щито-

подібної залози, надто в дітей і підлітків. Про це свідчить динаміка захворюваності на рак щитоподібної залози.

З в'язок зростання захворюваності на рак щитоподібної залози з аварією на ЧАЕС підтверджує і той факт, що в мешканців шести найбільш забруднених північних областей, які на час аварії були в дитячому та підлітковому віці, рівень захворюваності впро-

довж 1990—2012 років виявився значно вищий, ніж в їхніх однолітків з інших регіонів України. У 1992 році в інституті створено реєстр раку щитоподібної залози в осіб, які на час Чорнобильської катастрофи були дітьми та підлітками. У 1996-му організовано відділення радіойодтерапії для післяопераційного лікування хворих на рак щитоподібної залози. З 2010 року відділення функціонує у збудованому сучасному спеціалізованому корпусі для проведення променевої терапії. Отже, в установі створено повний цикл діагностики та лікування таких хворих — доопераційна діагностика, хірургічне лікування, післяопераційне ведення (радіойоддіагностика та радіойодтерапія, супресивна терапія тироксинам). Розроблено також лікувально-профілактичний комплекс для жінок репродуктивного віку, які, коли були дітьми та підлітками, постраждали від Чорнобильської катастрофи та були прооперовані з приводу раку щитоподібної залози. Слід зазначити, що 570 із них з часом народили дітей.

— Тобто можна говорити і про певний позитив?

— Попри все, як засвідчують дослідження і статистика, кількість випадків раку щитоподібної залози продовжує збільшуватись, до того ж переважно за рахунок осіб, яким на час аварії було від 0 до 18 років. Водночас отримані результати дали змогу кардинально змінити тактику і стратегію лікування радіоіндукованих карцином щитоподібної залози. В інституті переглянули раніше прийняту практику органозберігаючих операцій і повністю перейшли на тотальне видалення щитоподібної залози при радіоіндукованих карциномах. Така тактика знижує ризик рецидивів порівняно з органозберігаючими операціями.

Результати цих досліджень викликають велике зацікавлення в учених багатьох країн — працівників широко цитуються закордонними дослідниками. Мене персонально двічі запрошували виступити з доповідями на конференціях у штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку та багатьох країнах світу (Німеччині, Японії, Великій Британії, Франції, США), а у 2012-му я був нагороджений «Меморіальною премією миру імені доктора Нагаї» (Японія) за особистий вагомий внесок в удосконалення медичної допомоги постраждалим від радіаційного впливу. Після катастрофи на атомній електростанції (м. Фукусіма) уряд і вчені Японії не раз залучали українських ендокринологів і радіологів як експертів для вирішення найскладніших питань. Провідні

вчені інституту у 2007 році стали лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки за визначення механізмів радіоіндукованих ефектів Чорнобильської катастрофи, розробку і впровадження новітніх технологій медичного захисту постраждалих.

— Ураження щитоподібної залози — найгостріша постчорнобильська проблема?

— Велику тривогу вчених-ендокринологів викликає також йодний дефіцит в Україні. Грунт багатьох наших областей бідний на цей елемент, отже, на нього збіднені вода та продукти харчування. Дефіцит йоду спричиняє затримку розвитку мозку дітей у внутрішньоутробному періоді та позначається на інтелектуальних здібностях. У всьому світі цю проблему розв'язують за допомогою йодованої солі, але в Україні відсутня законодавча база для вирішення цих питань.

За підтримки ВООЗ та дитячого фонду ООН ЮНІСЕФ науковці інституту провели масові дослідження йододефіциту на всій території України. Практично немає населених пунктів із нормальним йодним забезпеченням. Наслідком нестачі йоду, що й передбачалося, якраз і є виникнення захворювань щитоподібної залози.

Характерно, що рівень споживання йодованої солі населенням

ни ендокринологи нашої установи шукають підходи до цього, по суті, ідеального лікування. Передбачається, що введення в організм гена, який кодує синтез інсуліну, зможе допомогти відновити нормальний рівень гормону та його регуляцію. Звичайно, це поки що досліди на тваринах, але цей шлях привертає серйозну увагу дослідників усього світу. І базується він, як бачимо, насамперед на фундаментальних дослідженнях. Слід зазначити, що саме на їх результатах ґрунтується розробка нових підходів у світовій медицині. До того ж особливостю ендокринології як науки в наш час є її взаємозв'язок із багатьма дисциплінами — біохімією, імунологією, генетикою, молекулярною біологією, що дає змогу докорінно змінити уявлення про регуляцію функцій залоз внутрішньої секреції та участь гормонів в інтеграції обміну речовин. Вивченню механізму дії гормонів на клітини-мішені присвячувалася значна частика зусиль фахівців в області експериментальної ендокринології. Минулими десятиліттями події саме в цій області привели до розуміння в медико-біологічному співтоваристві, що ендокринологія — це не тільки і не стільки розділ клінічної або експериментальної медицини, а й загальнобіологічна теоретична дисципліна. І сьогодні-

Обстеження щитоподібної залози.

Україні на початку другого тисячоліття був дуже низький — від 2 до 5 відсотків домогосподарств. Після прийняття Державної програми профілактики йодозалежних захворювань у 2002 році споживання йодованої солі зросло у 5—6 разів. Нині рівень споживання йодованої солі сягає майже 20 відсотків домогосподарств. Але й цього дуже мало. ВООЗ, ЮНІСЕФ та Міжнародною організацією з ліквідації йодозалежних захворювань визначено оптимальний рівень споживання йодованої солі, який становить 80—90 відсотків. За участі фахівців інституту підготовлено законопроект щодо боротьби з дефіцитом йоду в Україні, який перебуває на розгляді у Верховній Раді.

— Якщо повернутися до діабету, то чи можна вважати, що зі створенням вітчизняного виробництва інсуліну, до якого причетний і колектив інституту, пов'язані з цією хворобою проблеми спростилися?

— Певною мірою так. Проте замісне введення інсуліну, яке істотно поліпшує стан хворих і знижує розвиток ускладнень захворювання, все-таки не ліквідує основну причину хвороби — недостатність утворення гормону в організмі. Найкращим способом лікування діабету було б відновлення необхідного рівня утворення інсуліну в організмі. Спільно з ученими Інституту молекулярної біології та генетики НАН Украї-

ні молекулярно-клітинні розділи ендокринології, імунології, онкології і нейробіології важко відокремити.

— Напевно, і вимоги до кваліфікації кадрів у цьому зв'язку зростають?

— Безперечно. І в нашому інституті багато робиться для підготовки високопрофесійних лікарів-ендокринологів. На його базі, зокрема, діє кафедра ендокринології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України. Після закінчення інтернатури лікарі отримують тут спеціальну підготовку з ендокринології. В аспірантурі та докторантурі молоді дослідники проводять наукові дослідження під керівництвом найавторитетніших учених зазначеної галузі, розкриваючи складні проблеми сучасної клінічної та експериментальної ендокринології. Варто зазначити, що наукові кадри завжди були гордістю інституту. За 50 років його існування виросла когорта вчених, що сформувала наукове ядро, найкращі представники якої очолили наукові підрозділи нашої та інших наукових установ. Це запорука подальшого поступу медичної науки і практики.

Розмову вів
Віктор КОЛОМАК.

Київ.

Фото надано Інститутом ендокринології та обміну речовин.

Інститут ендокринології та обміну речовин.

ДТГО “Львівська залізниця” інформує					
про введення з 01.10.2015 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕКП України від 25.09.2015 року № 2478 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість					
Роздрібні тарифи для категорії споживачів на території розташування ДТГО “Львівська залізниця”, крім населення та населених пунктів, з напругою живлення становлять:					
Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та привіняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	1238,0	1520,8	Непромислові споживачі	1238,0	1520,8
Промислові та привіняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	1238,0	1520,8	Виробничі с\г споживачі	1238,0	1520,8
Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі коефіцієнти: 3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 20.12.01р. № 1241 (зі змінами згідно Постанови від 22.01.15р. № 37) нічний період – 0,25; напівпіковий період – 1,02; піковий період – 1,8. 2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 20.12.01р. № 1241 (зі змінами згідно Постанови від 22.01.15р. № 37) нічний період – 0,35; денний – 1,8					
Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:					
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./МВт·год	1 178,08		Постанова НКРЕКП № 2475 від 25.09.2015		
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ), %	4,53		Постанова НКРЕКП № 805 від 19.03.2015		
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ), %	7,90		Постанова НКРЕКП № 805 від 19.03.2015		
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ), грн./МВт·год	54,19		Постанова НКРЕКП № 2373 від 24.09.2015		
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ), грн./МВт·год	166,39		Постанова НКРЕКП № 2373 від 24.09.2015		
Тариф на постачання 1 група (грн./МВт·год)	9,00		Постанова НКРЕКП № 2373 від 24.09.2015		
Тариф на постачання 2 група (грн./МВт·год)	45,01		Постанова НКРЕКП № 2373 від 24.09.2015		

ДП “Одеська залізниця” інформує					
про введення з 01.10.2015 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕКП України від 25.09.2015 р. № 2478 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість					
Роздрібні тарифи для категорії споживачів на території розташування ДП “Одеська залізниця”, крім населення та населених пунктів, з напругою живлення становлять:					
Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та привіняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	1238,0	1520,8	Непромислові споживачі	1238,0	1520,8
Промислові та привіняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	1238,0	1520,8	Виробничі с\г споживачі	1238,0	1520,8
Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі коефіцієнти: 2-о зонні тарифи – Постанова НКРЕ від 20.12.01 р. № 1241 (зі змінами та доповненнями) нічний період – 0,35; денний – 1,8 3-и зонні тарифи – Постанова НКРЕ від 20.12.01 р. № 1241 (зі змінами та доповненнями) нічний період – 0,25; напівпіковий період – 1,02; піковий період – 1,8.					
Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:					
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./МВт·год	1178,08		Постанова НКРЕКП № 2475 від 25.09.15		
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ), %	3,17		Постанова НКРЕ № 805 від 19.03.15		
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ), %	6,27		Постанова НКРЕ № 805 від 19.03.15		
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ), грн./МВт·год	35,16		Постанова НКРЕКП № 2374 від 24.09.15		
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ), грн./МВт·год	124,42		Постанова НКРЕКП № 2374 від 24.09.15		
Тариф на постачання 1 група (грн./МВт·год)	6,39		Постанова НКРЕКП № 2374 від 24.09.15		
Тариф на постачання 2 група (грн./МВт·год)	31,94		Постанова НКРЕКП № 2374 від 24.09.15		

ДТГО “Південно-Західна залізниця” інформує					
про введення з 01.10.2015 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕКП України від 25.09.2015р. № 2478 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.					
Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДТГО “Південно-Західна залізниця”, крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:					
Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та привіняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	1238,00	1520,80	Непромислові споживачі	1238,00	1520,80
Промислові та привіняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	1238,00	1520,80	Виробничі с\г споживачі	1238,00	1520,80
Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти: 3-х зонний тариф – Постанова НКРЕКП від 22.01.15р. № 37 нічний період – 0,25; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,8. 2-х зонний тариф – Постанова НКРЕКП від 22.01.15р. № 37 нічний період – 0,35; денний-1,8.					
Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:					
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод	1178,08		Постанова НКРЕКП № 2475 від 25.09.15		
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %	2,63		Постанова НКРЕКП № 805 від 19.03.15		
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %	8,50		Постанова НКРЕКП № 805 від 19.03.15		
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./Мвтгод	24,16		Постанова НКРЕКП № 2376 від 24.09.15		
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./Мвтгод	245,59		Постанова НКРЕКП № 2376 від 24.09.15		
Тариф на постачання 1 група (грн./Мвтгод)	13,54		Постанова НКРЕКП № 2376 від 24.09.15		
Тариф на постачання 2 група (грн./Мвтгод)	67,68		Постанова НКРЕКП № 2376 від 24.09.15		

Втрачений Державний акт на право власності на земельну ділянку Серія ЯЖ № 416821 від 21.04.2008 року за № 010832300205, на ім'я Приходько Миколи Петровича, виданий Управлінням земельних ресурсів у Бориспільському районі, вважати недійсним.

Вважати недійсними наступні документи: <ul style="list-style-type: none">
- атестат про повну загальну середню освіту ВН № 35598370, виданий 27.02.2009 року Могилів-Подільським медичним коледжем Вінницької області;
- Диплом бакалавра КВ № 45943220, виданий 28.02.2014 року Національним авіаційним університетом;
- Диплом магістра М15 № 032505, виданий 28.06.2015 року Національним авіаційним університетом, видані на ім'я Галак Мар'яни Василівни, у зв'язку з втратою оригіналів.
--

Про зміни в тарифному плані "Клуб"	
ТОВ "АСТЕЛІТ", що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку під торговою маркою life:) повідомляє про наступні зміниу тарифному плані "Клуб"починаючи з 07.10.2015 року:	
1)	Тариф на послуги "WAP" та "Доступ до інтернету"складатиме 3 грн за 50 МБ надісланої та/або отриманої інформації до кінця поточного дня лише в день користування.У разі використання 50 МБ надісланої та/або отриманої інформації до кінця поточного дня наступні 50 МБ надісланої та/або отриманої інформації будуть автоматично нараховані до кінця поточного дня за 3 грн. У випадку відсутності 3 грн на рахунку, тариф на Інтернет 0,25 грн/МБ.
2)	Кількість МБ надісланої та/або отриманої інформації, що надаються в межах Пакета послуг на день,складатимуть 50 МБ.
3)	Кількість SMS-повідомлень, що надаються в межах Пакета послуг на день,складатимуть 50 SMS.
4)	Вартість Пакета послуг складатиме 1,50 грн на день.
5)	Умови надання додаткових Послуг, які включають Інтернет в EDGE мережі, будуть змінені, а саме - дію таких Послуг буде повністю припинено та вони не будуть автоматично продовжувати свій строк дії.
6)	Всі тарифи вказано з урахуванням ПДВ та пенсійним збором.
Детальна інформація про тарифи та умови користування послугами life.ua, 0800 20 5433 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів у межах України), 5433 безкоштовно у мережі life:). ТОВ "АСТЕЛІТ", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А".	

Протоколом № 1-1 загальних зборів учасників ТОВ "РОЛІНГ ГРУП" від 24.09.2015 р. прийнято рішення про ліквідацію ТОВ "РОЛІНГ ГРУП" (Код ЄДРПОУ 39664832, 61166, м. Харків, просп. Леніна, 40, к. 613). Головою ліквідаційної комісії призначено Подуса Сергія Георгійовича.
Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою : 61166, м. Харків, просп. Леніна, 40, к. 613.

Протоколом № 24-09/1 загальних зборів учасників ТОВ "ФІНАНСІНВЕСТГРУП" від 24.09.2015 р. прийнято рішення про ліквідацію ТОВ "ФІНАНСІНВЕСТГРУП" (Код ЄДРПОУ 38496718, 61166, м. Харків, просп. Леніна, 40, к. 531). Головою ліквідаційної комісії призначено Подуса Сергія Георгійовича.
Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: 61166, м. Харків, просп. Леніна, 40, к. 531.

Арбітражним керуючим Авіловим Сергієм Вікторовичем (свідоцтво від 01.03.2013 № 406) проводиться конкурс із визначення торгуючої організації, яка буде задіяна як організатор проведення торгів (аукціону з продажу майна у процедури банкрутства). Пропозиції приймаються за адресою: 07400, Київська область, м. Бровари, вул. Гагаріна, 29, кв. 175.
--

ДУ "Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова" Національної академії медичних наук України
вивчає попит на здачу в оренду приміщення площею 5,7 м ² на цокольному поверсі комплексу експериментальних та господарських служб.
Оціночна вартість приміщення: 54854 грн., станом на 31.07.2015р.
Орендна ставка згідно Постанови КМУ № 786 від 04.10.95р. (зі змінами).
Звертатись за адресою: Київ, вул. Героїв Севастополя, 30, плановий відділ. Телефон для довідок: 497-08-73.

Сьогодні в Україні сонячно. Дощитиме лише на Вінниччині, Черкащині, Полтавщині, Кіровоградщині, а також на півдні та в Криму. Температура вдень 12—15 градусів тепла. У південних, східних областях та в Криму до 21—23. Вночі найхолодніше у західному регіоні — до 4—6 тепла. Вітер північно-східний, до 12 метрів на секунду.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

У 80 років доводиться працювати

Мені 80 років, я працюю вчителем. Трудовий стаж — 60 років, а щотижнєве навантаження — 10 уроків.

Запитаєте, чому працюю, чи не час на заслужений відпочинок? Хочу, але не можу: маю постійні борги та ще цілий «букет» хвороб. На ліки витрачаю дуже багато грошей.

Три роки тому помер чоловік, і я залишилася одна. Рідні є, але вони далеко, у них своє життя, свої сім'ї, турботи. Моя пенсія — 1800 грн. Прикро за таке життя. Не було дитинства у нашого покоління: війна, німці спалили село. Юність пішла на відновлення нашої країни. Пізніше побудували із чоловіком і дітьми будинок і госпблок. Тепер таке «багатство» нікому не потрібне, але за нього маємо платити податок.

От і скажіть мені, будь ласка, наші народні обранці: як нам, старим, жити? Невже не можна дати нам спокій?..

Варвара КОЗИЛО.

Журавка
Середино-Будського району
Сумської області.

Поверніть наші пільги

Після закінчення війни було започатковано дві нагороди. Медаль «За перемогу над Німеччиною» для фронтовиків і «За доблесну працю в роки війни» для тих, хто своєю самовідданою працею наближав перемогу над фашизмом у заводських цехах, на будівництві, у шахтах і на полях країни. Адже це ми разом із фронтовиками перемогли сильного, жорстокого та підступного ворога.

Сьогодні, коли багатьом із нас за 80 і 90 років, виходить, усе забуто! Ми позбавлені можливості купувати необхідні ліки. На продукти харчування пенсії не вистає, не кажучи вже про квартплату, опалення, газ, воду, електроенергію.

Нас залишилося зовсім небагато. Ми гідно прожили своє життя. Не позбавляйте нас права гідно померти. Поверніть наші пільги!

Іван ЗОРЕНКО,
ветеран праці.

Запоріжжя.

Куди подівся потенціал?

Пригадую, як у перші роки незалежності велися розмови про величезний потенціал України в економічному та науковому розвитку та дальшому їх процвітанні. Та куди подівся той потенціал? Усе розкрадено, розграбовано. Приватизацію проводили для того, щоб покращити роботу підприємств: шахт, заводів, колгоспів, — які матимуть власників, а ті вже про них подбають... Та сталося не так, як гадалися!

Нові власники зробили все для їх занепаду. Капітали вивезли за кордон, а держава та трудовий люд залишилися ні з чим, загрузнувши в боргах та позиках. А олігархи, нажившись на приватизації, і далі продовжують знищувати те, що ще збереглося.

Андрій БАЛИЦЬКИЙ.

Зборів
Тернопільської області.

Опалювальний сезон із мінімальними витратами

Фахівці стверджують, що українські нормативи тепловитрат для опалення житлових приміщень удвічі перевищують показники, що діють у інших європейських країнах зі схожим кліматом. Але до цих тверджень незайве було б ще й діяти! У Коростені, приміром, 2010 року на вимогу громадян експериментально протягом двох місяців застосовували раціональну технологію опалення, за якої теплоносії нагріваються не цілодобового, а з перервою з 22-ї до 6-ї години ранку. Це не лише дало змогу за температури до -6 градусів не нагрівати теплоносії у нічний час, залишивши його циркуляцію, а й удень за температури на вулиці до -2 градусів припинити нагрівання на 2—3 години, утримуючи температуру на мінімально можливому рівні. Коли б експеримент не припинили, то добова економія енергоносіїв без додаткових фінансових витрат протягом опалювального сезону, за найскромнішими підрахунками, становила б майже 30%.

На жаль, міська влада і підприємства КП «Теплозабезпечення» не поінформували громаду Коростеня про результати експерименту, а держслужбовці «забули» про доціль-

ність заощадження енергоносіїв. Поекспериментували і кинули. Напевно, їм така економія не вигідна. Прикро, що й у всій Україні така само ситуація. Відповідальні за це чомусь не хочуть перейматися економією за державну зарплату.

Ініціативна група мешканців зверталася до народних депутатів із проханням посприяти впровадженню в Україні раціональної технології опалення, проте відповіді не дочекалася. Нам лише порадили звернутися до Житомирської обласної адміністрації. Однак і обласним чиновникам ніколи перейматися такими дрібницями. Напрошується висновок, що, попри балачки на тему економії, державницький підхід до справи нікого не цікавить. Та хочеться вірити, що наступного опалювального сезону у Коростені все-таки буде впроваджено раціональну технологію опалення. Корисний досвід у працівників КП «Теплозабезпечення» вже є.

І наостанок. Світова практика свідчить, що майбутнє — за енергозбереженням. Чому ж ми нехтуємо нашими можливостями?

Микола ПРИХОДЬКО.

Коростень
Житомирської області.

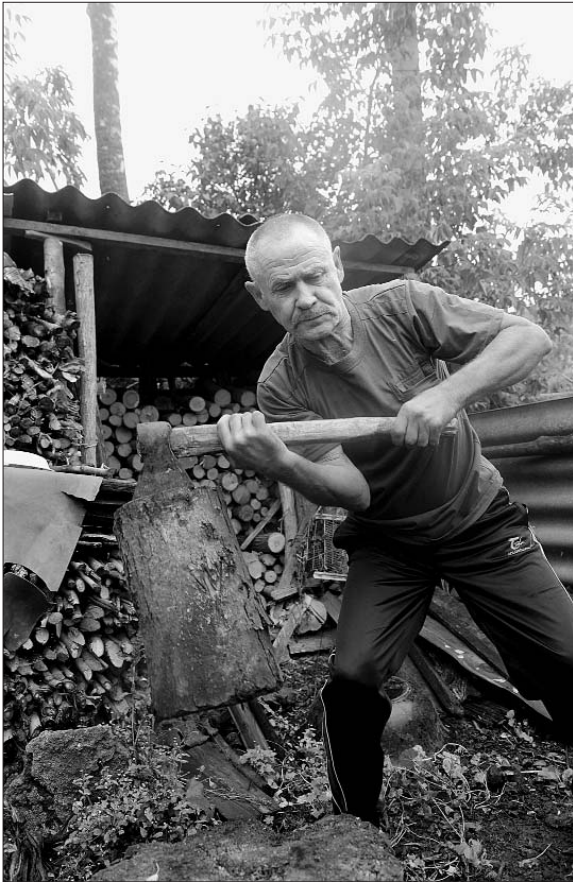
За годину — дров на тиждень

Мені 74 роки. У моїх руках — інструмент, який на столичному ринку «Юність» називають «ПТН ПНХ». Тому що кожен помах цим інструментом зменшує кубометри споживаного газу — російського чи якогось іншого. Конкретно: годину помахав — дров на зимовий тиждень. Чотири-п'ять днів (враховуючи заготовлю на лузі й перевезення додому) — і паливо на зиму готове. А що такі вправи корисніші, ніж гантелі та різні тренажери, то це окрема тема. Робота на лузі ліпша, ніж заняття у спортзалі. Факт.

Трохи спогадів. Коли мені було 10—15 років, я заготовляв сушняк, збирав соснові шишки, згрібав опалу глицю й одноколісною саморобною тачкою привозив додому. Разом із ровесниками. Було цікаво, а взимку тепло. Ремарка: я виростав у сім'ї лісничого.

Ставши дорослим, я заготовляв дрова на лузі. Двоє дорослих чоловіків за осінній світловий день нарубували лози та вербового гілля на цілу зиму. Щоправда, усе те треба було ще розсікти на зручні для печі й груби поліна. При цьому ми не почували себе покритими, лише співчували мешканцям тих регіонів, де було сутужно з лісом.

Потім з'явився газ. Навіть у загублених серед лісів селах. Хоча ще не в усіх. Ті села

Ось які «гантелі» у селі Кантівка Хмельницької області.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

заросли чагарниками, дрібнолісом. Зникли вигони й левади. Дрова більше не потрібні. Тому що є газ. Чиркнув сірником — і в хаті тепло. Дешево і комфортно.

А луги-сінокоси, осоку, очерет, лозняки, вербняки, острівці лісу випаляють. Селяни і всі, кому не лінь. А ще принагідно за-

скляною кисляку чи кухлем сиродією мудрують над альтернативними й нетрадиційними джерелами тепла для своїх осель.

...А на мітинг «за дешевий газ» я не піду. Хоча раніше ходив на різні мітинги. А на такий — не хочу.

Микола ДИВАК.
Київська область.

Нема з ким об'єднатися

Серед усієї, здавалося б, різноманітності політичних сил у нас немає жодної політичної партії. Те, що презентовано в парламенті, — лише групи однодумців. Гучні обіцянки й гасла від-

кидаються наступного після виборів дня. Для них мету вже досягнуто — пройшли до парламенту.

Політична номенклатура минулих часів досі править країною, ухвалює потрібні

їм закони, зовсім не цікавлячись життям власних виборців і держави.

Чверть століття Україна живе в такій системі влади. І Майдан нічого не зміг досягти, окрім як привести до парламенту кілька нових осіб.

Сила — у нашій єдності! Але з ким об'єднуватися? Чи є серед наших політиків людина, не пов'язана з бізнесом, не куплена й не продажна, людина з народу? Людина, якій можна повірити й за нею піти? Поки що немає. Є фігури, які з'явилися останнім часом на політичному обрії, але робити на них ставку зарано.

Ігор ЖИЗДРА.

Ново-Санжарський район
Полтавської області.

Мал.
Миколи КАПУСТИ.

Лише вартість змінилася

У березні цього року автоперевізники Хмельницького раптом підняли ціни на міжміські перевезення. І не на 50 копійок, а на всі 40—50 відсотків. Приміром, раніше квиток до села Черепівка від автостанції, що на вулиці Примакова, коштував 6,50, тепер 9 гривень, до Малих Орлинців зріс до 19 замість колишніх 13, до Іванківців із двох гривень подорожчав до трьох. Колишній пенсіонером дозволялося платити пільгову ціну в один бік, а у зворотній — повну, та з 1 червня і це скінчилося: платимо в обидва боки повну вартість.

І з цим, напевно, можна було змиритися, якби в обслуговуванні щось поліпшилося, якби збільшилася кількість автобусів, якби шофери стали ввічливими. Та де там? Нічого, крім вартості, не змінилося. А водії, до того ж, навіть квитків ніколи не дають.

Марія МИКОЛЮК
та ще 20 підписів.

Хмельницький.

Листи читав Віктор БОНДАР (bondar@golos.com.ua)

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Алла ДОДАТКО, Світлана ЧОРНА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2015 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 18 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 14 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60953 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 80000.

Друк:

ТОВ «Поліпрінт»,
04074 м. Київ, вул. Лугова, 1а,
тел. (044) 464-17-89,
факс (044) 464-17-91
poliprint@ukr.net

Зам. 5476

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

Інформаційний портал — www.golosukraine.com

